

POSAVSKI TEDNIK

Štev. 16

Videm-Krško, sobota, 23. aprila 1955

Leto VIII.

Pred našimi velikimi dnevi

Štirinajsto leto poteka te dni, kar je bila na pobudo Komunistične partije Slovenije ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda. Boj za narodno in socialno osvobodjenje, ki se je pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije in tov. Tita razplamtel leta 1941, je bil pred 10 leti zaključen z veličastno zmago. Dolga, krvava in nadčloveških naporov polna je bila doba od aprilskih dni 1941 do maja 1945, ko so vzplapolale po vsej svobodni domovini spet naše zastave in smo zadihali z globoko zavestjo v sreči, da si je slovenski narod v skupnem boju in bratstvu vseh jugoslovanskih narodov priboril zmago, kakršne doslej v svoji tisočletni zgodovini ni poznal.

Letos dopolnjujemo 10 let življenja v svobodni socialistični Jugoslaviji. Politične in družbene organizacije se že več mesecev pripravljajo na dostojno počastitev te pomembne obletnice. Posebni odbori skrbe za čim bolj pestre načrte proslav in vsključujejo pobude organizacij in društev. Organizacije Socialistične zveze bodo poskrbele, da bodo vsa ta praznovanja, ki jih bomo imeli kar vse leto 1955, na tisti višini, ki je terja pomen 10-letnice osvoboditve. Od proslav 27. aprila, 1. maja, Dneva zmage, 22. julija, občinskih praznikov in ostalih krajevnih praznov, vse tja do 29. novembra — Dneva republike, vse bo prežeto s tehtno idejno politično vsebino. Ne praznik zaradi praznika, temveč spomin na žrtve, ki so bile potrebne za osvoboditev, pogled na prehojeno pot in sestavljanje načrtov za bodoče delo — to bo v ospredju našega dela v teh mesecih.

Organizacije Socialistične zveze bodo zato predvsem poskrbele — tak je bil dogovor na nedavnem posvetovanju predsednikov in sekretarjev občinskih odborov SZDL v Krškem — da kar najbolj približajo proslavo 10-letnice osvoboditve delovnim ljudem. Vsaka organizacija, društvo, podjetje, ustanova in delovni kolektiv bo v okviru tega praznovanja našel svoje mesto in postavil spored, ki ga bo v okviru svojih možnosti v določenem roku zaključil. Vse proslave pa bodo pod okriljem Socialistične zveze, predhodnice OF, ki je organizirala pod vodstvom postrtovalnih komunistov ljudske množice, da so v bratstvu in enotnosti zmagale v osvobodilnem boju. Ko danes v miru ocenjujemo prehojeno pot, se moramo vedno zavediti, da brez Komunistične partije in tovariša Tita s CK KPJ v NOB doseženi uspehi ne bi bili tako popolni, kot jih danes občudujemo ne samo mi, temveč ves napredni svet.

Ob 10-letnici osvoboditve bomo presledali številne uspehe dosedanjega dela naše obnove in socialistične graditve. Ko bomo to primerjali s predvsejo zastojalo, bomo spoznali vrednost ogromnih zmag na gospodarskem področju našega družbe-

nega življenja. Socialistična graditev Jugoslavije je nadaljevanje revolucije iz let NOB, v kateri je sleherni zmagi korak naprej za vso jugoslovansko skupnost, ne glede na to, kje smo kak nov uspeh dosegli.

Ponosni praznujemo 10-letnico osvoboditve. Naši računi doma in pred vsem svetom so čisti. Mednarodna vloga socialistične Jugoslavije, ki je zadnja leta dosegla na zunanje-politični fronti vrsto, nadvse pomembnih zmag, potrjuje vsak dan znova našo aktivno, miroljubno in načelno zunanjo politiko. Borba za krepitev socialističnih sil na svetu, za zmanjševanje mednarodne napetosti, za mirno reševanje mednarodnih vprašanj in še in

še — vse to bomo osvežili ob praznovanju 10-letnice osvoboditve.

Vse to, povezano s krajevnimi posebnostmi vsake naše vasi, trga, mesta in okraja, nam daje pester okvir, vsebino in pomen tega praznovanja.

Organizacija SZDL v naših krajih bo ob 10-letnici osvoboditve predvsem razširila in okrepila svoje vrste. Osnovne organizacije se bodo usposobile za samostojno politično delo. Skupno z odbori ljudske oblasti bodo sestavljale gospodarske načrte in programe posameznih krajev, zlasti za razne manjše komunalne objekte, igrišča, telovadišča, obnovo vodnjakov, poti itd.

Občinski prazniki bodo letos prav posebno svečani. Prav tako tudi praznik rudarjev in podobni praznični dnevi. 1. maj naj bo zares praznik veselja, množičnih izletov v naravo in dan oddiha. Kmetijske, obrtne in splošne gospodarske razstave naj prikažejo napredek in razvoj posameznih krajev. Svoboda, KUD in SKUD bodo sestavili programe za domače nastope in gostovanja v okoliških krajih. TVD Partizan bodo razširila svoje vrste: Titova Štافتa, Tek svobode. Teden športa in podobno — vse to je pred nami.

Zveza borcev bo sestavila širok program dela: obisk partizanskih druženj in krajev, organiziranje izletov in kulturnih gostovanj v te kraje, sestanki bivših internancev, odkrivanje spom. plošč in spomenikov, organiziranje partizanskih pohodov ob Dnevu vstaje itd. Mladinske organizacije, DPM, gasilci, planinci, Ljudska tehnika, streliči in vsa ostala društva in organizacije — vsi se bodo potrudili, da bomo proslavili naše velike dneve v duhu 10-letnice osvoboditve, čvrstosti združenj v Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije.

Krško polje in velik del Spodnjega Posavja naj bi po zamisli okupatorjev pred 14 leti dobil novega, »svečnega gospodarja« — nemške priseljence. Takrat je postal rajhenburški grad taborišče za preseljevanje, skozi katerega je šlo nad 30.000 zavežnih Slovencev. Zmaga narodnoosvobodilne vojske in uredništev ciljev naše vseljudske revolucije pa sta preprečila zločinske naklepe Nemcev.

Ob 10. obletnici osvoboditve namerava Zveza borcev v Breštancih, nekdanjem Rajhenburgu, postaviti v trgu dostojen spomenik desetisočim slovenskih izganecem in preseljencem.

Maško praznovanje delavske mladine

Delavska mladina Slovenije bo letošnji maj kar najlepše proslavila. Pred osrednjo in največjo mladinsko manifestacijo v tem letu, ki bo v Kranju in bo nosila naslov: »Majsko praznovanje delavske mladine Slovenije — deset let v svobodi«, bo mladina v podjetjih organizirala razna zborovanja prireditve in podobno. Na političnih zborovanjih mladine, ki bodo tudi v našem okraju, bo mladina razpravljala med drugim tudi o tem, v čem bo njen delež za dvig storilnosti in s tem seveda tudi proizvodnje. Poleg lokalnih prireditev delavske mladine ki bodo posvečene 10. obletnici osvoboditve, naj bi se organizirale tudi lokalne razstave, na katerih bi razstavljali svoje izdelke mladi delavci in vajenci.

Zaključni shod delavske mladine bo 21. in 22. maja v Kranju. Mladina v podjetjih naj še sedaj razmišlja, s čim bo sodelovala na zaključnem shodu. Doselej je edinele mladinski oder »Svoboda« v Vidmu-Krškem sporočil okrajnemu komiteju LMS da bo sodelovala na zaključnem shodu s kratko dramo »Kronanje Matije Gubca v Zagrebu«. Za veliko republiško razstavo izdelkov mladih delavcev, ki bo tudi v Kranju, so sporočili svojo udeležbo samo delavci tovarne pohišstva v Brezicah in tovarne celuloze na Vidmu. O tem naj bi razmišljali tudi mladi rudarji in drugi. Mladinske organizacije v me-

stih in vasesh naj se pomenijo, koliko mladine se bo udeležilo zaključnega shoda v Kranju. Medtem ko se je proslave v Kopru lani udeležilo 300 mladine iz našega okraja, mora biti število udeležencev na proslavi v Kranju vsaj še enkrat večje.

Ob 10. obletnici osvoboditve namerava Zveza borcev v Breštancih, nekdanjem Rajhenburgu, postaviti v trgu dostojen spomenik desetisočim slovenskih izganecem in preseljencem.

Naročnikom in bralcem »POSAVSKEGA TEDNIKA«

Po sklepu začasnega predsedstva okrajnega odbora SZDL bodočega skupnega okraja Trbovlje se bosta s 1. majem 1955 združila oba sedanja lokalna časnika okrajev Krško in Trbovlje, »Posavski tednik« in »Zasavski vestnik« v nov lokalni list bodoče obsavske skupnosti komun — v »Zasavski tednik«. Naročniki obeh sedanjih okrajnih glasil SZDL bodo od 1. maja t. l. dalje prejemali novi časnik, ki je prevzel celotno poslovanje obeh dosedanjih okrajnih listov.

»Zasavski tednik« bo izhajal v redni tedenski nakladi 10.400 izvodov stalno na osmih in več straneh ter bo objavljaval novice, dopise in prispevke svojih dopisnikov in sodelavcev iz vseh krajev sedanjega krškega in trboveljskega okraja. List bo seznanjal bralce z življenjem in delom, načrti in uspehi, pa tudi s pomanjkljivostmi vseh naših delovnih kolektivov, krajev in ljudi s področja sedanjega krškega in trboveljskega okraja. Kakor so bralci in naročniki do sedaj zvesto podpirali izhajanje »Posavskega tednika« v krškem okraju in »Zasavskega vestnika« v trboveljskem okraju, tako naj ostanejo zvesti tudi novemu okrajnemu glasilu SZDL bodočega obsavskega okraja — »Zasavskemu tedniku«, ki se bo svojim naročnikom, bralcem in prijateljem prvič predstavil s prvomajsko številko, ki bo izšla 29. aprila 1955.

Uredništvo in uprava »Posavskega tednika«

Skupno vodstvo Združenja rezervnih oficirjev okrajev Krško in Trbovlje

V nedeljo, 17. aprila, je bil v Čateških Toplicah skupni občni zbor Združenja rezervnih oficirjev okrajev Krško in Trbovlje. Na zboru so se rezervni oficirji pomenili o delu v okviru organizacije UROJ v bodočem okraju Trbovlje, v katerem bo po spojitvi nekaj nad 600 članov — rezervnih oficirjev. Razpravljali so tudi o delu v bodočih občinskih odborih združenja ter izvolili novo vodstvo organizacije.

Taborenja in kolonije za otroke padlih borcev

Tudi letos bo okrajni odbor Zveze borcev Krško skupno z Glavnim odborom ZB NOV Slovenije organiziral taborenja in kolonije za otroke padlih borcev in žrtev fašističnega terorja. Okrajni odbor ZB je te dni poslal vodstvom vseh organizacij in osnovnih šol v okraju vabilo, da najkasneje do 5. maja prijavijo število otrok, ki bi šli v kolonije ali na taborenja.

Stroške kolonij in taborov bosta križala okrajni in glavni odbor Zveze borcev. Zato res ni nobenega vzroka, da na koristne počitnice ne bi šlo kar največ otrok padlih tovarišev, posebno pa vsi tisti, ki so potrebni spremembe zraka, okrevanja in počitka. Vsi prijavljeni otroci bodo zdravniško pregledani na najbližji ambulanti. Vsi tisti, ki so zdravstveno ogroženi in so stari izpod 14 let, bodo šli v posebno kolonijo, v kateri bodo

LADO SMREKAR:
ZDRAVICA SVOBODI

Utihnili so borb srditj streli,
iz ognja vstali novi smo ljudje,
ponosni, hrabri, drzni, čvrsti, smeli,
v obzorja nova misli nam hite.

Spet nam rodijo širna naša polja,
škrjanci rfole s puhtečih brazd,
na licih kmetov spet je dobra volja,
za zemljo dihaajo in njeno rast.

Veselo dvignimo te zlate čaše,
naj rujno vince v soncu lesketa,
na zdravje nas, na zdravje zemlje naše,
ki ljubimo iz vsega jo srca.

Svobodna bodi večno domovina,
in kruh svobode reži vsem ljudem,
zato zdaj dvigamo to čašo vina,
na poti v nove zarje, k novim dnevom.

Zamoljka pesem strojev je vesela
in plavži radostno nam spet pojo,
rudar ne gre več s kletvijo od dela,
mostovi bratstva se k sosedom pno.

In naša vojska budno, čvrsto straži,
sijaj svobode silne širnih kril,
naj zgrudi v prah se, kdor nas zdaj sovražil,
svoboda nam je dala novih sil.

Veselo dvignimo te zlate čaše,
naj rujno vince v soncu lesketa,
na zdravje nas, na zdravje zemlje naše,
ki ljubimo iz vsega jo srca.

Svobodna bodi večno, domovina,
in kruh svobode reži vsem ljudem,
zato zdaj dvigamo to čašo vina,
na poti v nove zarje, k novim dnevom.

Pesem je uglasbil RADO VAN GOBEC in bo izvedena 9. maja na republiški proslavi osvoboditve v Ljubljani, na Trgu revolucije Kantato bo izvajala okoli dva tisoč pevcev in godbenikov. Avtorju pesmi, našemu sodelavcu tovarišu Ladu Smrekarju v Kostanjevici, iskreno čestitamo k temu lepemu priznanju in mu želimo pri njegovem literarnem ustvarjanju novih uspehov.

1. maja bo na Okiču pri 62 gospodarjih zagorela električna luč

Jutri, v nedeljo 24. aprila, bo v boštanjski občini šest sestankov članstva osnovnih organizacij SZDL v Boštanju, Konjskem, Dol Boštanju Vitovcu, na Vrhu in v Okiču bodo člani Socialistične zveze volili vodstva osnovnih organizacij SZDL in delegate za občinsko konferenco. Obravnavali bodo tudi razna druga vprašanja. Na Okiču se bodo tudi pomenili o zaključnih elektrifikacijskih delih. 1. maja bo zagorela električna luč pri 62 gospodarjih in elektrifikacijski odbor že zdaj vabi prijatelje in znance Okičanov, da jih ta dan obiščejo v tem lepem izletniškem kraju Deseta obletnica osvoboditve bo z novo gospodarsko zmago v boštanjski občini nepozaben praznik Okičanov in ostalih vaščanov.

7 DNI PO SVETU

Težko je v teh dneh mimo imena, ki ga po večkrat na dan omenjajo v tisku in po etru v useh državah sveta. To je Bandung, turistično mesto na zahodni delu Jave, v deželi Indoneziji, ki je bila še pred nedavnim navadna nizozemska kolonija. Ko so predstavniki dežel »načrta Colombo« (Indija, Pakistan, Burma, Ceylon in Indonezija) povabili na skupno azijsko-atrsko konferenco najvišje predstavnike vseh svobodnih narodov obeh celin, so prav dobro vedeli, čemu so izbrali za tako mogočno zborovanje prav to mesto. Bandungška konferenca pomeni odločen obračun s kolonializmom in rasističnimi predhodki, s katerimi se dičijo še nekatere evropske in atriske države, sicer polne slavošpevov o človekoljubju, kulturnosti in civilizaciji.

Azija in Afrika sta bili deželi, v katerih je klasični kolonializem prejšnjih stoletij izjemal naravna bogostva in delovno silo. Izkoriščanje te vrste so prikrivali z nekakšnim civilizatoričnim poslanstvom. Kakšno je bilo to poslanstvo, nam pričajo naravnost porazne številke o revščini, zaostalosti in nizki življenjski ravni. Ze ti podatki sanj obtožujejo države in njihove voditelje, ki so iz teh dežel dolga desetletja z najbolj grobo silo samo jemali in niso dajali ničesar ali skoraj ničesar.

Pobudniki bandunške konference so dobro vedeli, kako njihovi narodi souvažijo nekdanje kolonialne gospodarje. Toda prav oni so tudi poborniki naprednega, vsemu človeštvu koristnega, treznega gledanja na sedanji svet in njegove naloge. Predvsem se oslanjajo na načela miroljubnega sožitja med vsemi narodi sveta. V tem duhu so tudi v dolgih pripravah na konferenco uplivali na ostale povabilene vlade. Niso želeli, da bi se konferenca, prva konferenca svobodnih azijskih in atriskih narodov, spreminjala samo v oder za obtoževanje nekdanjih kolonialnih sil. Želeli so, da bi se azijske in atriske dežele pomenile o medsebojnem gospodarskem in kulturnem sodelovanju in pravicah narodov do samoodločbe, o položaju onih dežel in narodov, ki so tudi še danes odvisne od tujih sil, ter sedanjih o miru in mednarodnem sodelovanju z vsemi državami sveta.

Pet dni plodnega dela konference dokazuje, da so v svojih prizadevanjih uspeli. Dežele, ki sicer pripadajo najrazličnejšim rasam, veram in civilizacijam, nekatere pa celo zahodnemu (Pakistan, Turčija, Filipini) ali vzhodnemu bloku (Kitajska, Severni Vietnam) so našle skupen jezik. Pod spretnim vodstvom indijskega premiera Nehruja in burmanskega premiera U Nuja, pa tudi kitajskega ministrskega predsednika Ču En Laja so našle pot, po kateri so se izognile marsikaterih trenj med seboj, ter sprejele vse sklepe soglasno (Nadaljevanje na 2. strani)

Sneg v drugi polovici aprila!

Napovedano muhavost letošnjega vremena znova potrjujejo sicer nepričakovane padavine. Čeprav smo že dober mesec v koledarski pomladi, zima še opleta s svojim repom. Tako je 18. in 19. aprila dopoldne več ur kar krepko snežilo, pritisnil pa je tudi občuten mraz. Če se vreme ne bo kmalu zboljšalo, bo nevarnost za cvetoče sadno drevje oz. za sadno letino. Vremenska napoved obeta sicer toplejše dneve, vendar april že od nekdanj slovi po nepreracunljivosti. Če ne bo posebnih motenj, pa pravijo ljudje, da bi morala biti letos zelo dobra letina žit in ostalih pridelkov.

Vremenska napoved

Za čas od 24. aprila do 1. maja: Od pričetka prihodnjega tedna do nekako 25. aprila nestalno vreme s pogostimi padavinami. Pozneje lepo vreme.

Neupravičene zahteve

Tovarna pohištva v Brežicah nam je poslala naslednji prispevek kot odgovor na naše poročilo z 21. skupne seje obeh zborov OLO Krško, ki smo ga objavili v 14. številki »Posavskega tednika«. Dasiravno se uredništvo lista ne strinja v celoti z vsebino poslanega dopisa (vztrajamo na stališču, da bi morala biti delovna disciplina v brežiški tovarni pohištva večja, kar je tudi ugotovitev okrajnih gospodarskih organov in podobno), ga vendarle objavlja z željo, da bi prispeval k utrditvi znanega stališča, da lahko pričakujemo dvig življenjske ravni edinole od kar največjega dviga storilnosti v vseh naših podjetjih.

V »Posavskem tedniku« je bil 9. aprila objavljen članek z naslovom »Dvig storilnosti«. Na navedeni članek daje Tovarna pohištva v Brežicah svoj točen odgovor s pojasnilom bralcem »Posavskega tednika«. Kjer se upravičeno vprašujemo, ali je mogoče, da bi bila v Tovarni pohištva, ki jo poznamo kot izvoznika kvalitetnih izdelkov, slaba disciplina vzrok, da tovarna ni dosegla večje storilnosti oz. boljše uresničenja bruto prometa.

Najprej bi omenili, da se storilnost dela ne meri samo po finančnem efektu — visokih cenah, temveč z znižanjem proizvodnih stroškov. Drastičen je primer, ki ga je na seji obeh zborov navedel tov. Jože Durn iz Sevnice, ko je omenjal visoko kvalificirani sestav v Mizararski zadrugi v Sevnici, da bi s tem dosegel višje plače navzlic temu, da imajo že zdaj 40 odst. visoko kvalificiranih delavcev. Nadalje je navedel tov. Durn, da imajo druga mizararska podjetja — pri čemer je imenoval Tovarno pohištva v Brežicah — boljše stroje, a dosegajo manjšo proizvodnjo kakor Mizararska produktivna zadruga v Sevnici. Povedal je, da je njihov obrat

v Sevnici s 76 delavci v letu 1954 ustvaril 67 milijonov dinarjev realizacije, tovarna pohištva v Brežicah pa s 87 delavci le 43 milijonov dinarjev.

Da Tovarna pohištva v Brežicah ni dosegla zaželenega uspeha, ni krivda upravnega odbora podjetja, niti delovnega kolektiva, temveč so vzroki za to predvsem v objektivnih trgovskih razlogih. Le-ti in pa elementarne nezgode so krive, da podjetje ni moglo odposlati približno štiri vagone pohištva zaradi motenj na zunanjem tržišču pri uvoznih dovoljenjih v Sirijo in Turčijo. Na poslovanje brežiške tovarne pohištva je zelo vplivala tudi sprememba v deviznem poslovanju. Podjetje je zaradi teh sprememb izgubilo na kurznih razlikah in zaradi neodpoklicanega pohištva približno 13 milijonov dinarjev.

Kar zadeva primerjavo za-

služkov med Tovarno pohištva in sevniško mizararsko zadrugo, nam le-ta nazorno kaže velike razlike, katere bi moralj oceniti po vrednosti vloženega dela, ne pa po prodajni ceni.

Za Tovarno pohištva je navedena urna postavka za najboljšega kvalificiranega delavca 43 din. kar pa ne drži, ker ima tak delavec v resnici 51 din, medtem ko je za najboljšega delavca v sevniški mizararski zadrugi navedena urna postavka 110 din. Čudimo se, da je mogoče nekje izplačevati kvalificiranemu delavcu 130 odstotkov nad obračunskimi plačami.

Verjetno v prvem in drugem primeru niso bili uporabljeni točni podatki. Pravilno bi bilo, da bi v bodoče takih napačnih števil ne dajali v javnost, ker ne koristijo nič, ustvarjajo pa le vzroke za negotovanje. (V navedenem članku v Posavskem tedniku so uporabljeni uradni podatki s seje obeh zborov — op. uredništva.)

Tov. Videnič, ki se je zanimal za plače obeh podjetij, bi moral računati s tem, da podjetje, ki v glavnem izvaža svoje izdelke, ne dobi v celoti ustvarjenih deviz, temveč mora 80 odst. teh odstopti državi.

Produktivna mizararska zadruga v Sevnici zaposluje 84 delavcev, ne pa 76, kot je navedel tov. Durn, ker je hotel s tem prikazati razliko, s katero naj bi upravičil zvišanje plač za 5 odstotkov.

Do povišanja obračunskega sklada plač bi bila upravičena Tovarna pohištva v Brežicah prej kakor vsa ostala mizararska podjetja v okraju Krško, to pa zaradi tega, ker podjetje kot izvoznik odstopa družbi 80 odst. deviz poleg vseh ostalih obveznosti, ki jih morajo plačevati vsa podjetja. Poleg tega je Mizararska produktivna zadruga v Sevnici še danes upoštevana kot obrtni obrat, dasiravno zaposluje prav toliko ljudi kot Tovarna pohištva v Brežicah. Zato si je do lanskega leta sama postavljala plače kot vsak obrtnik.

Sevniška mizararska zadruga se poleg tega ni držala zakonitega delovnega časa ter je izvrševala nadurno delo, ne da bi zanj obračunala delavcem 50-odstotno povišanje plač. S tem je zadruga ustvarila večji promet in večji dobiček.

Cilj in namen našega novega gospodarskega sistema pa je v tem, da dajemo potrošniku čim več cenenih izdelkov in da ne iščemo neopravičenih dobičkov.

Stane Kerin

Bralci nam pišejo

Z rokami v žepu ne bo bolje

Eno izmed zelo perečih vprašanj današnjega časa je, kako izboljšati življenjsko raven našega delovnega človeka. Plača nekvalificiranega delavca ne more pokriti vseh potreb njegove družine. Ali ima pr. manjkaj v prehrani, ali pa v obleki in obutvi. Koj torej storiti?

Od tarnaanja in praznega kritiziranja bo malo dobička. Tudi z rokami v žepu gledati v zrak ni priporočljivo. Izrek »Pomagaj si sam« pa je veljal in drži še vedno. Kdor resno stremi za tem, kako bi si izboljšal življenjsko raven, bo našel tudi sebi primeren način, ki vodi k izboljšavi.

Na podeželju ni težko dobiti kos zemlje, pa tudi nekateri stanovalci večjih mest s pridelujejo zelenjavo, ki je potrebna v gospodinjstvu, kar samu. Pa ne samo solato in morda peteršilj, tudi krompirja si marsikdo pridelajo toliko, da ga malo dovolj za svojo porabo, iz gospodinjstvih ostankov pa zredijo prašiča. To ni prav nič nemogočega ali pretežkega, v gospodinjstvu pa se precej pozna. Delo na vrtu je marsikomu v razvedrilo in zabavo, marsikomu pa tudi pomaga, da se po enoličnem poklicnem delu telesno razgiba.

Marsikatero žena, ki ni v stalnem službenem razmerju, lahko prispeva k izboljšanju ravni v družini s kakršnokoli ročnim delom, pa tudi s pranjem, plete-

njem in podobnim delom. Tudi čiščenje raznih pisarn se izplača in ostala podobna priložnostna dela.

Seveda pa velja pri vsakem delu pravilo: praktičnost iznajdljivosti, preudarnost, predvsem pa varčnost. Kdor razsipa s plačo in premoženjem, bo skoraj gotovo vedno tožil da mu gre nadse slabo. Z varčevanjem pa je že marsikdo tudi ob mali plači poleg vsakdanjih izdatkov prišel do primerne življenjske ravni.

Neka žena, preudarna gospodinja, mi je povedala tole: »Na trgu sem kupila zajca za 300 din. Sosedo sem se dogovorila, da ji ga bom polovico oastopila. Iz kože sem ga slekla sama in jo prodala podjetju za 100 din. Tako smo imeli štirje za 50 din dovolj mesa za dva obeda.«

Res je da tako, kakor ta žena, ne bo mogla storiti vsaka gospodinja, vendar pa se neseleokrat nudi človeku priložnost, s katero si lahko pomagamo. Kdor ima le količkaj smisla in veselja za reje malih živali, kot n. pr. zajcev, bo imel od tega tudi praktično korist. Treba je le nekoliko spretnosti, nekaj zabojev, če že nimamo boljših prostorov, sočne trave, regrata, sena, kuhinjskih odpadkov in pod. po zajce že lahko redimo. — Predvsem pa je važna varčnost in iznajdljivost gospodinj.

Z. S. ...gospodinja z Rake

OBCNI ZBOR RD ČEGA KRIŽA V SEVNICI

V nedeljo, 17. aprila, je imel Rdeči križ v Sevnici redni letni občni zbor. Udeležba je bila manjša kot smo pričakovali.

V območju sevnške občine ima danes organizacija 296 članov. V preteklem letu se je organizacija utrdila in dosegla lepe uspehe. Julija 1954 je bila prostovoljna krvodajalna akcija. Prijavilo se je preko 150 članov in nečlanov — krvodajalcev. S tem so pokazali visoko zavest pomagati sočloveku in mu rošiti življenje. Ob poplavi junija 1954 v Smarju in deloma v Sevnici je RK razdelil med poplavljenca 180.000 dinarjev obleko, obutev in živila. Poleg teh so obdarovali tudi siromašne z obleko in obutvijo. 40 oseb, med njimi tuberkulozno bolni, vojni invalidi in siromašni, je dobilo pakete z živili. Lan. marca je organizacija RK skupno z občinskim odborom izdelala načrt za asanacijo vodnjakov v štirih okoliških vaseh. Vodnjake so doslej uredili le v vasi Zigrski vrh za ostale pa ni bilo dovolj finančnih sredstev. Delo mislijo v tem letu nadaljevati. V zimskih mesecih je bil tečaj za kmečko mladino. Tedajnice so opravile izpite prav dobro.

Na zboru je bil izvoljen nov upravni odbor, v katerega pa so bili izvoljeni v večini stari odborniki. Sprejeli so tudi načrt za nadaljnje delo. Cim več pozornosti bodo posvetili vključevanju novih članov v organizacijo, ki pomaga vsem pomoče potrebnim.

Kamen izmed stožpov sevnškega gradu

Videmski gasilci

V vseh krajih so se pričele priprave za letošnjo proslavo 10. obletnice osvoboditve. Tudi gasilci Prostovoljnega gasilskega

Čemu ne bi ustregli ljudem ob avtobusni progi Novo mesto—Brežice?

Pred meseci je bila vložena utemeljena prošnja s strani družbenih organizacij in občin našega okoliša na Avtopodjetja v Brežicah in Novem mestu, da bi se izboljšala zveza z Brežicami z ozirom na vlakovni priključek proti Ljubljani in Mariboru.

Noleteli smo na razumevanje podjetij in res je bil voznik red spremenjen tako da smo imeli v Brežicah že po 14 minutah zvezo na vlak šte. 618, ki odhaja iz Brežic proti Zidanemu mostu ob 14.04. Tako po je vozil avtobus le od 1. februarja do 9. aprila 1955. od 10. aprila dalje pa vozil spet po starem voznem redu s prihodom v Brežice ob 15.20.

Potniki morajo spet brezplodno čakati v Brežicah na pospešeni vlak, ki odhaja ob 17.49 ali pa potniški vlak, ki odhaja iz Brežic proti Zidanemu mostu šele ob 18.46.

Ljudje se upravičeno sprašujejo, čemu spet taka neugodna sprememba? S svetom smo povezani edinole z avtobusi, mar naj še ti tako neugodno obratujejo? Ali se res ne bi dal urediti promet med Novim mestom in Brežicami tako, da bi bil voznik red ugoden tudi za ljudi med Senjernerjem in Brežicami?

Franz Pisanski, Podbočje

Iz brežiske sodne dvorane

NEPOBOLJŠLJIVA TATICA
Elza Zupanek, 26-letna gospodinja pomočnica iz Dola pri Hrastniku, je bila zaradi tatvine že večkrat kaznovana. V januarju letos je prišla iz KPD Brestanica, kjer je prestajala kazen. Še istega dne ko je bila izpuščena, je v večernih urah pod delavnico KPD pokradla z vrvi sušiče se perilo in ga odnesla na začasnno stanovanje h K. v Bre-

stanico. Tatvino je dalj časa tajila, končno pa pod težo dokazov priznala, zagovarjajoč se da ni imela obleke niti svojce, ki bi ji lahko pomagali. Zaradi te tatvine je bila pred sodiščem obsodjena na pet mesecev in petnajst dni zapore.

OKRADLA GA JE

Pri Alfonzu Ahčiču v Cerkljah je bila od 1. oktobra 1954 do 9. februarja 1955 kot gospodinja pomočnica zaposlena Brigita Znajdaršič iz Pristave pri Pobočju. Imela je dostop v vse stanovanjske prostore svojega dedodajalca in mu je v času svoje zaposlitve v več ugrabbkih iz omare v spalnici vzela 65.000 dinarjev ter si vsi denar prilastila. Pred sodiščem je dejanje priznala in v zagovoru navajala, da je nekaj denarja posodila svojemu bratu neka; jzročila svojemu prijatelju, ostalo pa zakupila. Zaradi tatvine jo je sodišče obsodilo na šest mesecev zapore, na povrnitev zneska 65.000 dinarjev oškodovancu Alfonzu Ahčiču in na plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja.

NEPOSTEN DELAVEC

Pri podjetju »Vino« Brežice je bil zaposlen kot delavec Ivan Marolt iz Brežic; zaupana mu je bila tudi prodaja piva, šabese in sifona. V času od 24. maja 1954 do 1. septembra 1954 si e od denarja, ki so mu ga plačali razni gostilničarji za pivo šabese in sifon prilastil poedine zneske denarja na škodo podjetja. Dejanje je pred sodiščem deloma priznal deloma pa se zagovarjal, da se več ne spominja kam je denar dal oziroma, da ga je morda izgubil ali pa mu ga je kdo vzal. Sodišče njegovemu zagovoru ni verjelo in ga je zaradi kazenskega dejanja zatajilve obsodilo na tri mesece zapore in na plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja.

MEJE NI SPOŠTOVAJ

V Cundrovcu je 2. februarja letos komisija OLO Krško pod vodstvom pravnega referenta dočela mejo med agrarnima interesima Marijo Kržan in Jožetom Kržan. Nanovo dočleno mejo je zakoličila, s čimer pa Jože Kržan in njegov sin Franc nista soglašala in je slednji takoj po zakoličenju vse kolčke izruval in zmetal proč z enim pa celoz zamahnil proti pravnemu referentu. Zaradi tega se je moral zagovarjati pred sodiščem, ki ga je spoznalo za krivega in obsodilo na 14 dni zapore in 4000 dinarjev kazni ter plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja.

7 dni po svetu

(Nadaljevanje s 1 strani)

O samem delu bo dovolj jasno govorila spomenica, ki jo bodo ob zaključku potrdile vse navzoče delegacije. Toda že razumevanje, ki so ga pokazale od vsega početka, strpnost in diplomatska razsodnost, ki je vedno odpravila tudi nekatera sprva naostrena stališča, pomenijo ogromen uspeh, s katerim se ne more pohvaliti niti ena konferenca v zadnjih letih. Na Zahodu so se motili tisti, ki so pričakovali, da bodo nekateri njihovi pripravniki skušali skaliti miroljubno ozračje ter usmeriti razpravo v drugo smer. Prav tako so se zmotili, če so pričakovali, da bo konferenca obstala na kolonialnih vprašanjih in obsodbah.

Zgodilo se je narobe. Bolj kot kdaj prej: preveča bandunške sklepe želja po miru in mednarodnem sodelovanju v duhu načel Ustanovne listine OZN. Glavni lafnik te najvišje mednarodne organizacije je imel prav, ko je dejal, da bo med drugim tudi morodo okrepila ugled Združenih narodov in vero vanje. Toda dalo bo še več. Pokazala bo tudi pot zahodnim in vzhodnim sljam, ki jih še ločijo blokovski nazori, da v taki politiki ni rešitve. Dežele vsega sveta danes so že tako odvisne druga od druge, ne glede na različno stopnjo civilizacije, da je smešno govoriti o dveh povsem ločenih svetovih. Odlučilo se je treba za spoletno sodelovanje mimo vseh ideoloških in družbenih naziranj.

Sicer pa potekajo dogodki po ostalem svetu nekam mirno. Avstrilsko-sovjetsko pogajanja so se zaključila z upehom in odprla pot sporazumu štirih zasedbenih sil o avstrilskih mirovni pogodbi. Očitno popuščanje sovjetske diplomacije je vzbudilo mnogo upanja na Zahodu tudi glede ostalih spornih vprašanj. V Angliji se pripravljajo na parlamentarne volitve, pri katerih je ob vodilni stranki — konservativci in laburisti — obetajo uspeh. Na vročih palestinskih tleh so te dni zamel: spopadi. Človek ima vtis, da se s pomladjo vrača tudi miroljubno ozračje.

Smrtna kazen za grabež

Prejšnji teden je bila pred mariborskim okrožnim sodiščem zaključena vednevna javna razprava proti skupini 35 obtožencev, ki so z grabežem, tatvino, poverbami in z drugimi goljufanjem oškodovali skupnost za več kot 4 milijone dinarjev. Tatovi so iz Delavnice železniških vozil na veliko kradli in odvažali iz podjetja laneno olje, firnež, nafto, benoin in razne industrijske predmete. Glavni krivec je bil sofer Franc Čarf, ki je od 1951 do aretacije jeseni 1954 v sodelovanju s skladiščniki podjetja povzročil nad 3 milijone dinarjev škode. Denar, ki si ga je pridobil z goljufanjem, z ne dovoljeno trgovino,

s ponarejanjem listin in z drugimi kaznivimi dejanji, je zapravil z veseljačenjem in popijanjem. Ostali obtoženci so goljufali v skladiščih, zlorabljali uradni položaj in kradli kakor srake.

Sodišče je obsodilo glavnega obtoženca Franca Čarfa na smrt z ustrelnostjo in trajno omejitve državljanških pravic, ostale obtožene skladiščnike, soferje in delavce pa na stroge, večletne zaporne kazni. Zelo ostro je kaznovalo tudi tiste osebe, ki so ukradene ali poverljive stvari kupovale, prikrievale ali razprodajale. Tako je bilo kaznovanih več obrtnikov, nameštencev in drugih.

Ljudje odobravojo ostro in pravično kazen nad Čarfom in njegovimi pajdaši, saj so le-ti svojo zločinsko dejavnost še povečali prav v času, ko se skupnost najbolj bori proti takemu brezobzirnemu početju posameznih nepoštenih državljanov. Naše družbene in politične organizacije ter delovni kolektivi so zadnja leta še in še opozarjali na boj proti gospodarskemu kriminalu, vendar posamezniki niso prenehali s škodljivim početjem.

Najtežja kazen je edini odgovor na brezobzirno ropanje, ki si ga dovoljujejo posamezniki proti naši družbeni lastini.

društva Videm ob Savi so se dogovorili da na čimbolj dostojen način proslavijo ta praznik. Zaprošili so delovni kolektiv DES Videm-Krško in delovni kolektiv tovarne CELULOZA, da pomagata dvigniti proslavo na res dostojno višino. V nedeljo, 15. maja, naj bi bil pravi praznik za vse Videmčane in njihovo okolico. Program proslave bo obsegal:

1. Razvitje novega gasilskega prapora 2. prevzem gasilskega avtomobila 3. odkritje spominjske plošče padlim borcem — gasilcem, ki so dali življenja v NOB.

Nov gasilski prapor, ki bo razvit ob tej slovesnosti bo dar delovnega kolektiva DES kar bo vidno priznanje za poštovno delo videmskih gasilcev. Tudi delovni kolektiv tovarne CELULOZA je uvidel, koliko naporov

PRED PROSLAVO 10. OBLETNICE OSVOBODITVE

je društvo vložilo za nabavo gasilskega avtomobila, zato je rade volje sprejel pokroviteljstvo nad proslavo.

Prireditve se bo pričela že v zgodnjih jutranjih urah z budničkami gasilske godbe iz Krškega. Prireditve bo zaključila večja slovesna vaja s sodelovanjem gasilskih društev Krško Brestanica, Elektranra-Brestanica, Celuloza, Brežice in Videm.

Vabimo vsa sosednja gasilska društva da s sodelovanjem podpro in povečajo proslavo.

Hkrati opozarjamo vsa gasilska društva da že sedaj —lopjv v stik z ostalimi društvi in političnimi organizacijami ter pravijo svoje lokalne prireditve in proslave ki naj bodo pravi odraz naše zavesti, da proslavljammo tako važno obletnico v svobodi.

Leo Koman

Krušna peč, ki greje brez drv in premoga

Kakor poroča mariborski »Večera« bo v Vidmu ob Seavnici osmega maja, to je za proslavo desete obletnice osvoboditve, predana v obratovanje nova električna akumulacijska peč, ki je prva te vrste v državi. Zamisel za to so dali naši strokovnjaki, pobudo za izdelavo pečii pa je dal zvezni ljudski poslanec ljutomerskega okraja Ivan Kreft. Novo krušno peč je konstruiralo podjetje »Elektroprojekt« (ing. Franc Srajner in Viktor Pogačar), izdelalo pa podjetje »Jambor« v Črnučah.

Navadne pečii, ki jih imamo v naših krajih, potrebujejo za redno obratovanje velike količine drv in premoga. V občajni pekarni porabijo približno en kub meter drv za vsakih tisoč kilogramov kruha. Če računamo, da potrebuje vsak prebivalec ljubljane najmanj štiri kilograma kruha dnevno, potem

poturijo v ljubljanskih pekarnah najmanj 12.000 kub. metrov drv na leto. Spričo splošne izgrapanosti naših gozdov je to velika obremenitev. To pa je samo ljubljana! Kakšna bi bila šele številka, če bi izračunali, koliko drv porabijo vse peči v Sloveniji? Les je čedalje dražji, zato ga ne kaže uporabljati za kurjavo.

Nova peč ne potrebuje za obratovanje drv ali premoga, kajti v nočnem času, ko večina tovarniških obratov stoji, ji električna energija dovaja toploto, podnevi pa pridobljeno toploto izrabljajo za peko kruha. Peč ni velika, vendar v eni uri speče okrog 40 kilogramov kruha, kar je za podeželje več kot dovolj. Za en kilogram kruha porabi približno za en dinar električne energije in je potencialno natančno občasno precej cenejše od navadnih pečii.

OKRAJNA U RAVA ZA GOZDARSTVO BREŽICE

s svojimi revirnimi gozdnimi upravami

MOKRICE — PISECE — KOSTANJEVICA — VIDEM-KRŠKO — SEVNICA IN BOŠTANJ

čestita vsem delovnim ljudem Jugoslavije k prazniku PRVEGA MAJA!

NAJ ŽIVI 10. OBLETNICA NAŠE OSVOBODITVE!

Kako smo senovski rudarji praznovali 1. maj

V teh dneh, ko teko v naših delovnih kolektivih zadnje, temeljite priprave za letošnje praznovanje tradicionalnega praznika vseh delovnih ljudi — 1. maja — je prav, da osvetlimo tudi tiste daljine, za delavsko gibanje pri nas pa zgodovinsko važne dogodke revolucionarnega boja proletariata v predvojnih dneh. Letos bomo praznovali 1. maj še prav posebno slovesno tudi zato, ker je njegovo slavo vključeno v vsesplošno ljudsko praznovanje 10. obletnice osvoboditve. Zanimivo je, če nam o teh časih, ki so bili pred tridesetimi leti in več leti burjni in polni revolucionarnega vrenja povedo kaj tovariši, ki so s svojim delom stali v prvih vrstah proletarcev. Poslušajmo, kaj pravi o tem upokojeni rudar Rudolf Brence s Senovega.

»Kaj bi se ne spominjal tistih časov, čeprav so se že močno odmaknili,« je začel še vedno vedro razpoložen tov. Brence.

»Posebnosti sem sicer v teh desetletjih že pozabil, tudi imen se ne morem tako lahko spomniti, toda saj tu niso važni posebnosti. Mi vsi, takratni rudarji, ki smo se zavedali pomena našega delavskega praznika, smo čutili da moramo ta dan praznovati kar najbolj slovesno, da moramo pokazati našo revolucionarno moč, katere sta se takrat buržoazija in oblast vedno bolj bali.

In pokazali smo jo, vsako leto. Prvega maja so zavihrale naše rdeče, proletarske zastave v spomin, da živimo, delamo in se borimo za lepše dni. Ta dan v letu je bil naš, pa najsi je vladal še tako krut režim, če je bilo preganjanje in trpinčenje zavednih ljudi še tako hudo. Niso nas mogli ugonobiti. Nasprotno. Čim bolj so nas preganjali in zasledovali, tem bolj smo bili žilavi, borbeni in vztrajni.

Pozdrav 1. maju — z vrha dimnika senovške centrale

Bilo je leta 1923, kolikor se spominjam. Blizal se je čas okrog 1. maja. Treba je bilo nabaviti rdečega blaga in sešiti zastavo. Zbiranje denarnih prispevkov je v strogi tajnosti lepo uspelo. Kupili smo poldrug mejer dolgo rdečo zastavo. Treba pa jo je bilo obesiti na vrh dimnika senovške centrale, torej na najvišje mesto v revirju. Skupina revolucionarjev: Radej, Bizjak, Drstvenšek in drugi so pravočasno poskrbeli za vse potrebno. Ponoči zadnjega aprila je strojnik Parfant odnesel zastavo na vrh dimnika.

V jutranjih urah 1. maja smo se zbrali pred delavskim domom. Gruča pri gruči delavcev. Mimo nas so švigali razjarjeni žandarji. Mirko so nas pogledovali ter iskali krivice. Najnaprednejše ljudi so odpeljali na zaslišanje, toda vse to je bilo jalovo delo. Nikomur ni prišlo niti na misel, da bi izdal ljudi, ki so izobesili zastavo. Šele proti večeru, ko se je praznično razpoloženje prvega maja že nagibalo h kraju, so naši delavci, ki je za dobro plačan šilt splezal na dimnik in snel zastavo.

Bes žandarjev nas ni ustavil

Leta 1924 sem bil zaupnik delavske skupine v sektorju Belo pri Senovem. Tudi to leto smo se vneto pripravljali, da dostojno praznujemo praznik dela. Skupina rudarjev — med njimi so bili Božič, Radi, Pajtlar,

Smodič in drugi — je organizirala akcijo. Pred bivšim delavskim domom (kjer je bilo do nedavnega poštno poslopje) smo postavili dve smreki, med njima pa 12 metrov visok mlaj, na katerega smo obesili dolgo rdečo zastavo.

Tudi to pot smo denar zbrali s prostovoljno akcijo, ali pa smo prodajali revolucionarne

vrvi so napeljali tovariši na najvišja drevesa s Hlebčevega hriba preko rudarskih hiš v Belem tja do bivšega trapistovskega gozda. In tako je nad delavsko kolonijo visoko v soncu zavihrala veličastna, dolga proletarska zastava...

Tik nad našimi glavami je vihrala, toda do nje je bilo vendarle daleč. Kazalo je, da ni nikjer pripeta; kakor da bi sama visela v zraku in veselo plabolala.

No, nič veselja pa se niso obnašali žandarji in tedanja lokalna oblast. Za vsako ceno so hoteli, da zastavo snamemo. Kdo jo bo pa snel, če je nihče ni obesil?

In tako je vihrala še cele tri dni po prazniku. Šele močna burja je v naslednjih dneh prerigala žico. Zastavo smo nato

Vidiš,« je končal tovariš Brence, »pridobili smo si to kar zdaj uživamo mi stari, pa tudi naše napredna in v novem duhu vzgojena mladina Marsikaj smo prestali veliko žrtve je zahtevala zadnja vojna, toda to je bil končni, revolucionarni osvobodilni boj vsega našega ljudstva. Za to nam ni smelo biti žal žrtve, čeprav je marsikatera mati morala zajokati, ker se ji sin ni več vrnil...«

Pri tem je tovariš Brence žalostno pogledal na steno, kjer nad mizo visi spomenica za njegovim, v partizanih padlim sinom Tudi Brence kakor mnogim drugim starim zavednim delavcem iz dobe pred tridesetimi leti, je prispeval v naši borbi svoj delež...

Letos praznujemo Praznik de-

Prvomajski izlet senovskih rudarjev pod Bohorjem leta 1935

razglednice in za izkupiček kupili blago.

Ko so v zgodnjih dopoldanskih urah nato pridrveli nahujskanj žandarji, se je vnel med zbranimi rudarji in žandarji oster prepir. Le za las je manjkalo, da ni prišlo do pretapa in krvoprelitja. Žandarji so zahtevali, da se izobesi državna zastava, mi pa — da ne! V tem prerekanju smo žandarjem pod nos vse skupaj podrli, tako da so komaj odnesli pete sicer bi jim težki mlaji pomečkali betice.

Vidiš,« je dejal Brence, »mi smo svoje imeli, oni pa niso ničesar dosegli.

Proletarska zastava plapolna nad revirjem

V Belem smo jih še bolj potegnili. Takrat nas je v tej rudarski naselbini stanovalo blizu 200 ljudi. Bil je to povečini napredni, delavski stvarj v dani rudarji z družinami. Tudi mlajsi svet se je že pridno udeleževal naših akcij. Nekje smo staknili dolgo žitno vrvo, jo razpleli v drobnejšo žico ter nanjo obesili ogromno, skoraj šest metrov dolgo rdečo zastavo. Oba konca več deset metrov dolge

shranili in smo jo uporabljali še več let, vse do leta 1928, ko smo jo ob nekaj kulturni prireditvi našega delavskega društva razrezali in iz nje sešili kroje za nastop.

Tako je šlo vsa leta pred vojno. Nič nam ni moglo onemogočiti proslav delavskega praznika. Niti »Obznana«, niti vedno močnejše preganjanje naših ljudi, predvsem komunistov, najnaprednejših sinov delavskega razreda. Nič ni zmanjšalo naših priprav in naporov, da kar najbolj dostojno praznujemo ta praznični dan.

Delavec in kmet — zaveznika v boju proti krivicam

Leta 1929 smo se prvega maja že navsezgodaj zbrali pred Delavskim domom, kjer je naša godba zagrala nekoliko revolucionarnih korčanic. Nato smo krenili z godbo na čelu preko Dovškega na Lošce in dalje čez Jevše spet nazaj na Senovo.

To so bili nepozabni dnevi. Skoraj 200 ljudi, delavcev, žena in mladine je na tak dan lepo proslavilo praznik dela. Godba, govori, rajanje na prostem, nato pa z veselo pesmijo in zadovoljstvom v srečih domov! Res smo se vračali v pušto vsakdanje življenje, polno garanja in trpljenja, pa tudi polno močne vere v lepše dni, ki smo si jih kovali v boju za naše pravice in v solidarnosti z delavskim razredom Jugoslavije.

Včasih smo šli na tak dan tudi bliže. Enkrat v Stolovnik, k Zalesku, drugič na Reštanj, pa še kam drugam. Kmetje so ob takih izletih bili solidarni z nami. Nekateri so od takih praznovanj imeli tudi koristi, ko so lahko nasrkivali v vinotožih stobili marsikakšen sodeček doma pridelanega vina. Pa tudi sicer so kmetje simpatizirali z našim bojem, prvega maja pa so se z nami radi tudi razveselili.

„Iz krvi rdeče raste roža svobode...“

In prav nič ni pomagalo tedanjih oblast. Ne hišne preiskave, ne zasliševanja, pa tudi zapori niso preplašili naših ljudi. Prvi maj — delavski praznik, smo vedno praznovali v taki ali drugačni obliki, doma na Senovem ali pa v bližnjih gozdovih, na hribih, v prosti prirodi ali pa v domačih prostorih. Oblast ni mogla v naših srečih zatreti tega, kar smo čutili in za kar smo se borili. Naša dejanja pa so potrjevala da naša moč raste, da se bliža dan, ko bo delavec gospodar dela in truda.

Sklepi deleвне konference Zveze borcev krškega okraja

1. Letos, ko praznujemo 10. obletnico osvoboditve, je dolžnost občinskih organizacij ZB, da bodo pobudniki številnih praznovanj v čast te desetletnice. Akt'no naj sodelujejo z vsemi množičnimi organizacijami na svojem področju, da bodo praznovanja kar najbolj uspešna.

2. Se nadalje je treba posvečati vso skrb širokemu padlih borcev in žrtvam fašističnega terorja, zlasti pa je treba onim otrokom, ki nimajo pogojev za študij, omogočiti strokovni pouk. Za vsakega partizanskega otroka moramo vedeti, kako živi in kako je z njegovo vzgojo. Občinska organizacija ZB naj iz svojih vrst vsakemu takemu otroku izbere tovariša, ki se bo zanimal za socialno stanje otroka, za njegovo vzgojo v družini, za njegov napredek v šoli ali v uku.

3. Ob 10. obletnici osvoboditve je treba dokončati življenjske padlih borcev, aktivistov in talcev ter dokončati občinske kronike. To je naloga občinske organizacije Zveze borcev.

4. Vso skrb je treba posvečati izvenrednim vzgojni ljudstva, poživiti delo v strelskih družinah, sodelovati v rekonstrukciji borb in organizirati partizanske pohode ob različnih praznovanjih.

5. K slovesnosti, ki bo v jeseni organizirana na Bučki kot spomin na proo večjo organizirano partizansko akcijo v okraju, ki je bila 1. II. 1941, je treba organizirati čimvečjo udeležbo množic, za vse člane ZB pa naj bo udeležba praznovanja na Bučki obvezna.

6. Občinske organizacije Zveze borcev so dolžne sestaviti pregled vseh onih, ki so upravičeni do članstva v organizaciji ZB, nato pa naj načrtno delajo na tem, da se bodo ti upravičenci tudi vključili v vrste ZB.

7. Organizacija ZB naj letos omogoči brezplačen zdravstveni pregled vseh borcev in njihovih družin.

8. Okrajni odbor ZB naj čimprej imenuje komisijo z nalogo, da sestavi socialni pregled vseh borcev, njihovih delovnih mest z višino plače po vseh podjetjih. Sestaviti je treba seznam morebiti nezaposlenih borcev. Na podlagi takega pregleda je treba takoj začeti s strokovnim izobraževanjem zaposlenih borcev, preko vodstev podjetij pa je treba doseči zadovoljiva delovna mesta za borce.

Slovenske balade in romane

V založbi »Kmečke knjige« je izšla knjiga najzanimivejših pripovednih pesmi, ki so izbrane iz bogastva ljudske pesni in tvornosti naših pesnikov od Franca Prešerna do Petra Levca, ki je prav pred kratkim izdal knjigo svojih pesni.

Nad 40 let je tega, ko je izšla knjiga z istim naslovom pri Mohorjevi družbi. To je bila ena tistih redkih knjig ter družbe, ki so jo naši domovi sprejeli z resničnim veseljem in ki so jo znova in znova prebirali mladi in stari in si ogledovali slike — ilustracije pesmi. Toda teh knjig je danes še prav malo ohranjenih. Tako je bila zares nujnost, da izpolnimo vrzel s knjigo slovenskih balad in romanc, ker smo tako knjigo

pogrešali v domačih, javnih in šolskih knjižnicah.

Knjiga je razdeljena na tri dele. V prvem delu so izbrane pesmi iz ljudskega zaklada. To so pesmi o »Lepi Vidi«, »Mladi Brečič«, Ravbarju, Kralju Matjažu itd. V drugem delu so klasične slovenske balade in romane — pripovedne pesmi Fr. Prešerna, Fr. Levstika, S. Jenka, Stritarja, Gregorčiča, Aškercin in še nekaterih vodilnih pesnikov prejšnjega stoletja. V tretjem delu pa je izbrana epika sodobnih pesnikov, kjer so zastopani tvorci Moderne: Kette, Murn, Zupancič in Cankar ter nato njih vrstniki (R. Maister, Cvetko Golar, Petruška, Vladimir Levstik, P. Golja, Al. Gradnik in nasledniki, ki segajo v naš čas, ko se uvršča v zbirko pesem Srečka Kosovele in M. Klopčiča ter balada pesnikov iz našega osvobodilnega boja Matjeja Bora, Kajuha in drugih.

Tako je v knjigi 111 pesmi, ki so izbrane iz del 32 pesnikov. Posebna privlačnost knjige so ilustracije, skupaj 80 slik, ki sta jih narisala naša priljubljena slikarja-illustratorja Gvidon Birolla in Maksim Gaspari.

Knjiga je že v prodaji in bo v svoji lični zunanji podobi z barvnimi slikami »Lepe Vide« na ovitku vabila, da jo uvrstimo med knjige domače in vsake javne knjižnice, ker bomo vedno radi segali po njej in je ne bomo mogli pogrešati.

DELOVNI KOLEKTIV

Kavarne Brežice

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku dela — 1. MAJU in se priporoča z vjudno postrežbo!

Revija za naše izseljence

(Ob prvih dveh številkah II. letnika „RODNE GRUDE“)

Naša ljudska revolucija in ustanovitve nove socialistične države sta vneli hvale vredno spremembo tudi v odnosu med domovino in našimi izseljenci, med socialistično družbo in one, ki so pred davni leti bili prisiljeni: iskati v kruha drugodi, ker jim ga rodni kraj ni mogel dati.

Posledica tega spremenjenega odnosa in naše vedno večje skrbi za napredne rojake v tujini je tudi skrbno urejevanje in lepo opremljena revija RODNA GRU-DA, ki jo letos že drugo leto pošilja v svet Slovenska izseljenska matica v Ljubljani.

Pred seboj imamo letošnjo januarsko in februarško številko. Takoj na prvih straneh bomo toplje besede, ki so jih za novo

leto napisali naši izseljenci predsednik Ljudske skupščine LRS tov. Miha Martinko, univ. prof. dr. A. Melik in pisatelj France Bevk. Sledi bogato ilustrirano poročilo o tem, kako so praznovali prihod novega leta Slovenci v tujini, nato pa članki najzanimivejše vsebine, ki jih lahko s pridom prebrina ne le izseljenec, ampak vsi naši ljudje.

Revija ima torej namen, seznanjati izseljence z življenjem v socialistični domovini, rojake doma pa z življenjem v tujini.

Tudi mlademu rodu je poseben poseben prostor pod naslovom Za mladi rod. Ker je revija tudi grafično okusno opremljena, bo brez dvoma lepo opravila svojo plemenito nalogo, lahko pa rečemo že zdaj, da zavzema med našimi revijami pravo lepo mesto.

Gradivo s posvetovanj v Čateških To licah izšlo v knjigi

Te dni je izšla 148 strani obsegajoča knjiga »Gospodarska in kulturnoprosvetna uprašanja okraja Krško«, ki jo je izdal in založil Okrajni ljudski odbor Krško. Gradivo s koristnega dvodnevne posvetovanja o gospodarskih in kulturnoprosvetnih uprašanjih Dolnjega Posavja, ki ga je na pobudo Okrajnega odbora SZDL Krško sklical 27. in 28. novembra 1954 OLO Krško, je v pravkar izšli knjigi zbrano kot zaokrožena celota in bo s pridom služilo tako okrajnemu ljudskemu odboru in njegovim upravi, kakor tudi občinskimi ljudskim odborom, ostalim organom družbenega upravljanja, vsem političnim organizacijam, delovnim kolektivom, šolam in skratka vsem, ki jim je pri srcu nadaljnji razvoj naših krajev. Za posvetovanju je bila izražena želja, da ugotovitev, pohode in plodni napotki dvodnevne posvetovanja predstavljajo ljudske oblasti, ljudskih poslancev strokovnjakov in ostalih tovarišev ne bi ostali v pozabi. Z zanimivo knjigo, ki vsebuje kopico različnih analiz, ugotovitev in navodil poleg koristnih števil in pregledov dosedanjega razvoja nekaterih najvažnejših področij družbenega življenja krškega okraja, bodo plodne misli o posvetovanju, o katerem smo lani v

novembru in decembru obširneje poročali, zdaj dostopne vsem, ki se zanimajo za gospodarska in kulturnoprosvetna uprašanja Dolnjega Posavja.

Kratkemu uvodu sledi seznam udeležencev posvetovanja, nato pa je v prvem delu knjige objavljeno gradivo prejšnjega posvetovanja: referat o gospodarstvu krškega okraja, korelativ o stanju in razvoju obrti in industrije, o kmetijstvu in o trgovini, turizmu in gostinstvu okraja ter na 26 straneh razpravljanje udeležencev. V drugem delu je objavljen referat o pomenu kulturnoprosvetne dejavnosti v okraju, sledi mu razpravljanje 13 diskutantov in zaključna beseda predsednika OLO Krško Toneta Zupančiča. Gradivo s posvetovanja je dodanih še 8 tabelarnih pregledov s področja gospodarstva v okraju.

Knjigo, ki jo je lčno natisnila tiskarna Ljudske province v Ljubljani (kar pa v knjigi ni omenjeno), bodo zainteresirani lahko dobili v prihodnjih dneh tudi v knjigarnah v Sevnici, Krškem in Brežicah in v trafikah krškega okraja, medtem ko jo bo tiskarstvo OLO poslalo vsem udeležencem posvetovanja, vsem šolam, delovnim kolektivom, ustanovam in občinskim ljudskim odborom v okraju.

DELOVNI KOLEKTIV

ELEKTRARNE BRESTANICA

pozdravlja ob mednarodnem prazniku dela — 1. MAJU vse graditelje socialistične Jugoslavije in jim želi v bitki za srečnejše življenje naših narodov kar največ novih delovnih zmag in uspehov!

NAJ ŽIVLJO BORCI IN AKTIVISTI NAŠE REVOLUCIJE. POZDRAV 10. OBLETNICI OSVOBODITVE!

NOVICE IN DOPIS iz naših krajev

Dobro so izkoristili čas v kmetijsko-gospodarski šoli

Društvo prijateljev mladine na Senovem je poskrbelo tudi za tisto odraščajočo mladino, ki je zapustila šole in ostala sama brez vsake zveze s kulturnim življenjem. Ker je odraščajoča mladina najbolj duševno dojemljiva, je bila pobuda za ustanovitev kmetijsko-gospodarske šole zelo koristna. V okraju je bila prva ki je začela redno delati že 15. novembra lani. Učnik KGS je treba pripraviti krajnjim razmeram in sodobnim potrebam, je poudarila voditeljica KGS in upraviteljica osnovne šole Kristina Radej.

Tako so tudi storili Dekleta so bila razdeljena na dve skupini, ki sta tedensko menjuje šivale in kuhali. Dvanajst ur na teden je bil teoretičen pouk ki je obsegal slovenščino, računstvo, kmetijstvo, zgodovino, zdravstvo, biologijo in družbeno moralo. Poleg izobraževalne vrednosti je polagala šola pozornost na delo, ki je poleg znanja in poštenja največja odlika socialističnega človeka. Mladina je pokazala zanimanje in znanje na zaključnem izpitu in razstavi ob koncu šole. Gojenke so opravile povprečno izpise s prav dobrim uspehom. Na razstavi so pokazale kuharske in šiviljske izdelke. Za zaključek so dekleta pridobile kulturni program, ki je obsegal burko »V posredovnici« recitacije in odlomke iz Avsenakove knjige »iz starega pisarja« in nastop okteta SVOBODE. Nato se je razvila prijetna zabava.

Po končanem obračunu praktičnega dela so dekleta poravnale samo 20 odstotkov dolžnega zneska, ostalo pa je kriji šolski odbor iz prispevka za šolo.

Mar se tako skrbi za onemoglega človeka?

V Vrhjih 57 živi v sobici stara, za vsako delo nesposobna žena na kot preužitkarica. Že v časih stare Jugoslavije je njen sin ki se je priženil v Globoko na posestvo z mljnom prodal posestvo v Vrhjih s preužitkom za ocimo in mater. Ko je oćim po osvoboditvi odšel v dom onemoglih na Mokrice, je ostala četrtina zemlje materi. Ker pa je kupec dolžan zemljo le zorati vse ostalo pa naj bi starica opravila sama. Živi v velikih bedih ker takega dela več ne zmora. Okoličani zahtevajo, da se ta zadeva uredi. O stvari je odbor Rdečega križa v Kapelah že obvestil. Svet za socialno skrbstvo pri OLO Cudimo pa se da se sin ne zaveda kaj je dolžan svoji materi, posebno še ko ne živi tako slabo, saj ima posestvo z živino in mlinom. Njegova mati pa mora še za vodo prosjati da ji jo kdo prinese... D. V.

Bo kdo iz Brežic sodeloval v „Kurirju“?

V ponedeljek 11. aprila sta prispela v Brežice dva predstavnika »Triglav« filma. Ustavila sta se v gimnaziji, kjer sta med dijaki in dijakinjami izbirala primerne osebe za vloge v slovenskem partizanskem filmu »Kurir«. Več dijakov sta preizkusila v raznih vajah, nekaj jih je bilo tudi fotografiranih. Menijo, da bodo s snemanjem novega filma prav kmalu začeli. K. S.

Gojenke se zahvaljujejo vsem, ki so jim nudili materialno in moralno pomoč: OZZ Krško, občinskemu ljudskemu odboru Senovo, KZ Dolsko, Preskrbi, KSS in upravi rudnika Senovo. Šola je nudila gojenkam dve brezplačni ekskurziji. Obiskale so važnejše kmetijsko-gospodarske ustanove v okraju Krško in Opero v Ljubljani. Posebno zahvalo zasluži voditeljica KGS Kristina Radej. Prav bi bilo da bi bilo takih in podobnih šol še več. Izobraževanje doraščajoče kmečke in delavske mladine je nujno potrebno, koristno in pri mladini tudi zaželeno. P. J.

Iz Pod orja pri Sevnici

Dvanajstega aprila je po srečnem naključju nenadoma umrla mati predsednika zabukovske občine FRANCISKA PIPAN Rojena na Primorskem se je z močim in otroki umaknila pred fašističnim terorjem v Jugoslavijo in se naselila v Podgorju kjer sta ustvarila lep dom in vzorno gospodarstvo. Otroke je lepo vzgojila in preskrbela. Komaj sta si uredila domačijo so ju pregnali Nemci; in tu preselila na Hrvaško Po osvoboditvi sta se zopet vrnila v Podgorje. Bila je vzorna žena in skrbna mati, da malo takih Pri svojih številnih letih je bila preudarna

„Pozdrav mladini“ v Kapelah pri Dobovi

PGD Kapela bo pridrilo skupno z godbo na pihalu jutri v nedeljo 24. aprila, ob 14 uri polnočne v gozdu pri Ravnah tradicionalno »Jurjevanje« — Pozdrav mladini Vs. prijatelji po mladi vabljaj! D. V.

Mladina na Raki

Na Raki je precej mladine, ki pa je žal slabo povezana med seboj in se premalo pozna. Da bi se mladina združila k skupnemu sodelovanju, je bil v nedeljo 17. aprila, organiziran skupen ogled igre na Bučki, ki jo je uredila tamkajšnja mladina. Petindvajset mladincev in mladink je šlo z Rake na Bučko Zgodovljaj so ugotovili, da bi bili taki izletji večkrat potrebni. L. K.

in resurna. Znala je na svojstven način potolažiti človeka in s koristnimi nasveti marsikomu olajšala bol. Kljub visokim letom se je zanimala za vse tekoče novice in dogodke ter vedno vse pravično in preudarno presodila. Zato jo bomo vsi, ki smo jo poznali težko pogrešali, posebno pa še njen mož, s katerim je bila obhajala zlato poroko sredi sorodnikov in prijateljev. Teško jo bodo pogrešali njen sin in hčerke, do katerih je gojila tako zglobno ljubezen. Naj ji bo lahka domača zemlja, svojcem pa naše iskreno sožalje. M. B.

Novice iz občine Videm-Krško

Pred dnevi je bil v Celulozi na Vidmu sestanek vse v tovarni zaposlene mladine da je izvolila odbor Ljudske mladine. Sestanka se je udeležilo približno 50 mladincev in mladink. O pomenu odbora Ljudske mladine k bo skrbel za politično in društveno življenje mladine v tovarni ter o vlogi mladine v borbi za večjo storilnost, sta govorila tovariša Rado Barovič in Franc Habinc.

V Brestanici so ustanovili mladinski kajakaški klub

Ze dva meseca smo se pogovarjali, kako bi ustanovili kajakaški klub. Nismo vedeli, kje bi črpali snov za predavanja. Spomnili smo se, da imamo človeka ki bi nam lahko pomagal. Tovariša Lada Likarja, ki je bil dolgo časa na morju in ima pomorsko akademijo, smo prosili, da nam pomaga. Rad se je odzval našemu povabilu. Toda nismo imeli prostora, kjer bi imeli sestanke. Na pomoč nam je priskočila Elektra, ki nam je dala sobo, v kateri se bomo sestajali. Na prvem občnem zboru smo izvolili predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja in štiri odbornike. Snov za predavanje bomo črpali iz Statuta PBSJ. Sklenili smo, da bomo zgradili dva kajaka za tekmovanja. Na klub bo sodeloval skupno s KUD, ker v Brestanici ni nobenega športnega društva. S. E.

veličastnejša. Tudi delovni kolektiv Celuloze je obljubil da bo pred tovarno, kjer bo proslava, zgradil oder in slavolok v obliki zobčastega kolesa. Tudi ostala podjetja naj bi pomagala pri tehnični izvedbi prvomajske proslave.

Na mladinskem sestanku v Krškem je mladina razpravljala o tem, kako bo ker najlepša okrasila dvoranu v kateri bo jutri občinska mladinska konferenca.

Na sestanku pododbora rezervnih oficirjev v Krškem ki je bil 15. aprila, je bilo na dnevnem redu predavanje o zgodovini tankovskih enot. Po predavanju so rezervni oficirji razpravljali o tem, kako bodo sodelovali pri proslavi 10-letnice osvoboditve. nc.

Tecamice KK iz Brestanice pozdravljajo vse tovarišice podobnih tečajev v Spodnjem Posavju in jim želijo mnogo uspehov v zdravstvenih aktivih

POLEG STROKOVNEGA JE VAŽNO PREDVSEM TUDI politično delo rezervnih oficir'ev

Prejšnji mesec so se v Krškem zbrali rezervni oficirji pododbora UROJ Videm-Krško in na letnem občnem zboru pregledali dosežene delo iz poročil predsednika odbora Antona Rihterja in bilo zaznati da je bila ena izmed prvih nalog organizacije borba za politično aktivnost združenja in za čistost lika rezervnega oficirja JLA Seveda je treba gledati politično delovanje članov UROJ skozi delo ostalih organizacij zlasti ZKJ in Socialistične zveze, v katerih so rezervni oficirji med najdelavnejšimi člani. Prvotako pa je treba znotraj vrst UROJ povečati vso skrb gradivji moralnega lika rez oficirja. Druge navedene naloge je skrb za strokovno izpopolnjevanje rezervnih oficirjev. Skrb za predavanja, strokovne vaje obiške enotam JLA pomoči pri predvojaški vzgoji mladine itd. — vse to je v delovnem programu UROJ.

Pododbor UROJ v Krškem takoj je ugotovil predsednik tovariš Rihter lani ni bil kos vsem tem nalogam. Ne moremo sicer govoriti o nedelavnosti organizacije, vendar so jo član preselili bo podprli s svojo aktivnostjo. Prirejenih je bilo 9 strokovnih predavanj in 3 kino predtave

vojaških filmov, dva krat pa so člani ogledali praktične vaje garnizije JLA Krško Udeležba članov na predavanjih je bila slaba. Pododbor zajema široko področje na katerem je 112 članov Marsikakšna naloga je zadel na finančne težave in zgolj zaradi njih ni bilo uresničena čeprav bi se lahko doseglo tudi kaj več zlasti v povezavi z akt. oficirji, pri pomoči izvenarmadni vzgoji ljudstva in podobno. Oficirji Vojnega oddelka pri OLO in v garnizije Videm-Krško so si prizadevali pomagati združenju v raznih oblikah in se jim je predsednik za pomoč tudi zahvalil.

V razpravljanju so člani predlagali da bi naj bila predavanja v bodoče bolj zanimiva in praktična. S predvojaškim centrom na občini naj bi rezervni oficirji bolj sodelovali. Vsega znanja ki ga rezervni oficir nujno potrebuje, pa samo predavanja seveda ne morejo dati. Potrebno je tudi da se vsak sam izobražuje s pomočjo strokovne literature. Prav bi tudi bilo da bi člani sami od časa do časa pripravljali strokovna predavanja kakor je predlagal posle vodeči predsednik zbora Tone Zupančič. Med drugimi je to Zupančič seznanil

člane z organizacijo UROJ v bodočih občinah, opozoril na sodelovanje s strelskimi družinami in s centrom predvojaške vzgoje.

Organizacija rezervnih oficirjev pa bo pridobila na ugledu tudi s tem da se bo bolj kakor doslej zanimala za socialno stanje članov. Pomagati bo treba, da bodo posamezniki pridobili ustrezno višjo kvalifikacijo. Člani so kritizirali odnos nekaterih večjih podjetij (primer Celuloze) da so nekdanji borci in rezervni oficirji; zapostavljeni. Dogaja se, da občutijo posamezniki potem ko kritizirajo nepravilnosti posledice zaradi svoje odkritosti. Člani so zato predlagali naj rezervni oficirji v takih primerih sami zahtevajo ureditev zadev od upravnega odbora in delavskega sveta takega podjetja.

Pri volitvah so bili v novo upravni odbor občinskega odbora UROJ izvoljeni naslednji tovaršji: Tone Rihter, Julij Gliha, Leopold Stanjko, Slavko Maicen, Marjan Span, Jože Stemberger, Jože Zivič, Tone Medved in Vlado Barbič, v nadzorni odbor pa: Jože Vodopivec, Janez Svah in Jože Bajc.

SENOVSKKE VESTI

Občni zbor DRMIT. Minuli teden je bil na Senovem redni letni občni zbor Društva udeležkih in metalurških tehnikov in inženirjev za področje Senovega. Tokrat so temeljito pretrpeli dosedanje delo, ki je bilo v minulemu letu precej plodno. Za člane odbora so lani priredili več poučnih ekskurzij v rudarska podjetja in elektrarne kjer so se podrobneje seznanili z raznimi delovnimi pogoji in uporabo tehnike. Na občnem zboru so pretrpeli vprašanje kvalifikacij nadzornega in tehničnega osebja v rudnikih. Le-to je zlasti občutno prizadeto v kvalifikaciji ob upokojitvi sa se čisto zapolniti.

Veliki Trn

V nedeljo je bil mladinski sestanek, na katerem je mladina razpravljala o pripravah za občinsko konferenco. Sestanka se je udeležil tudi podpredsednik začasnega občinskega komiteja LMS tovariš Lavrenčič ki je govoril o nalogah mladinske organizacije.

Mladinska organizacija na Velikem Trnu je sklenila, da bodo vsi člani, ki so že dopolnili 18. leto, zaprosili za sprejem v Socialistično zvezo.

di, da je posameznik iz vrst tehničnega osebja pri upokojitvi uvrščen v pokojninski razred polkvalificiranega delavca, kar pa je glede na strokovno sposobnost in kvalifikacije tehničnega in nadzornega osebja čestokrat nepravilno. To vprašanje bo treba rešiti z posredovanjem Centralnega odbora — ter doseči da se tehnčno-nadzornemu osebju prizna višja kvalifikacija.

Tudi v bodoče bo delo društva usmerjeno v reševanje raznih tehničnih vprašanj in v vzgojo novega mlajšega tehničnega kadra. Priredili bodo več strokovnih ekskurzij, predvsem pa nameravajo obiskati nekatere naše premogovnike, nekaj članov društva pa bo odšlo na krajše praktično spoznavanje delovnih pogojev v trbeveljskih revirjih.

Na kraju je bil soglasno izvoljen ponovno dседanji izvršilni odbor na čelu s predsednikom tov. Ivanom Cvikom.

Gradnja stanovanj v Senovem je v polnem razmahu. Sicer so po malem gradili preko cele zime, kolikor so pač dopuščale vremenske razmere. S pričetkom pomladi pa je na gradbišču nasproti trgovskega podjetja »Preskrbe« začelje bolj živo. Seststanovska hiša ki jo gradi rudniška uprava, že vidno raste, prav tako lepo napredujejo dela pri gradnji gasilkega doma in stanovanj nad njim. Oboje bo še letos gotovo. Uprava rudnika namerava še v letošnjem letu pričeti z gradnjo moderne dvanajststanovniške hiše za rudarje. Tako je bilo sklenjeno na zasiedanju delavskega sveta. S tem bo tudi delno ublaženo pereče stanovanjsko vprašanje na Senovem.

Ponovno na magnetofonskem traku, Tokrat je Senovčane presenetila ekipa Radia Ljubljane ki je s poti na Videm mimogrede »skočila« tudi na Senovo. Za zagrebškimi; snemali; se sedaj še Ljubljančani »ujeli« na svoj trak nekaj največjih pesmi, ki jih je zapeel senovski; moški oktet, poleg tega pa je bilo tudi nekaj »uspešnih« pogovorov s senovskimi poslušalci; radia — ki sedaj verjetno komaj čakajo, da se bodo slišali v oddaji Radia Ljubljane.

Na cesti Senovo-Velik; Kamen so po taljenju snega in po deževju plazovi precej onemogeli; del ceste tako da bodo potrebna nujna popravila, ki naj v bodoče preprečijo plazove. Občinski ljudski odbor bo poskrbel, da se to delo sedaj temeljito opravi tako da bo v bodoče cesta varna pred spomladanskim plazovjem. K.

Vesti iz Brežic

Dramska sekcija SKUD »Stanko Crnelič« iz Brežic bo v soboto, dne 23. aprila 1955, ob 20 uri uprizorila Kestlovo komedijo »Trije vaški svetniki« v novi dvorani Opekarnice v Brežicah za veselo komedijo, ki so jo že dvakrat igrali v Brežicah, je veliko zanimanje.

Reševalna postaja Brežice se je preselila. Reševalna postaja v Brežicah se je te dni preselila v nove prostore v pisarniški hiši (bivši Adamus). Ima dva lepa prostora za pisarno in dežurno službo. Za stranke, ki prihajajo izven delovnega časa in ponoči, so uredili na cestrni strani zvonce, tako da je na splošno reševalna služba v Brežicah odlično organizirana. T. M.

Boštanj

V soboto 16. aprila, je bil žirinski in svinjski sejem, ki je bil zelo slabo obiskan. Vzrok za tako slab obisk je v tem, ker so kmetje na polju, da bi nadoknili zamujeno. Ponudba živine je pa majhna tudi zato ker kmetje potrebujejo živino za delo.

Krmelj

V Krmelju so preuredili trgovski lokal nasproti rudnika Stene in inventar so na novo preplekali poleg trgovine so pa uredili še prostor za pisarno ter prostor za sindikalne in druge sestanke kolektiva. -nc.

10 LET SVOBODNE GRADITVE — 10 LET NOVIH ZMAG!

Pomnik ljudstvu, ki naj bi izumrlo

Zveza borcev v Brestanici želi postaviti spomenik vsem, ki jih je okupator pregnal v izseljenstvo

Seme naj pade v plodno zemljo, vzkljuje naj in iz njega naj dozori klas, da se bo zašibila roka, ki mu bo tehtala vrednost...

Tako naj bi bilo z zamisljivo, ki se je porodila v Brestanici, bivšem Rajhenburgu, pa je vendar lastna deset in desetisočim naših ljudi, ki jih je leta 1941 iztrgala nacistična oblastnost z njihove zemlje z brezobzirno težnjo, da enkrat za vselej udusi slovenski živelj. Zbrisi se te zemlje našo govorico, naša imena in navade in izkorenini vse, kar bi količkaj dihalo po vse.

Da, zgraditev spomenika v Brestanici je last vse množice našega ljudstva, zlasti še onih od Rake do Mekrice, od Dobove do Bizeljskega in Bistrice od Sotli, je last naših delavcev in kmetov, vseh naših ljudi, ki jim

je v nekdanji »soni A« vztrepetalo srce ob strahotni besedi: selitev! Rajhenburg! Ti si nosil takrat ime, ob katerem so se zašibile noge najmočnejšim možem, ob katerem so navrevale solze in se je kresala kletev silnega sovražstva, ključček prekletstva nanje, ki so v svojem zmagoslavju gazili najsvetejšo pravico človeka, da živi na svoji zemlji. Smrt vsakomur, kdor ni z nami! — tako so zapisali na svoj prapor napeti noreci, ko jim je bilo pod petami že pol Evrope.

In to ljudstvo je bilo zapisano smrti. Po perarskih cepah naj bi gnili naši ljudje, po Bavarski in Pruski naj bi se potufjevali, po Poljski in Ukrajini naj bi — izpodrežani s koreninami — pozabljali na svojo zemljo in izginjali. Stokrat preklet je bil nočrt in čelo zrodovina bo znala prav oceniti sre-

čo, ki ga je preprečila. Slovenska zemlja je bila na nacističnih kartah že razkosana na pasove, s katerih naj bi utonili poslednji naš človek in utonil v tujini. Naši ljudje so se tega zavedali. Ko so jih trgali z domačij, so se sklanjali k svojim njivam in poljubovali prst, ki jo je stoletja močil znoj njihovih prednikov. V culicah so odnašali s seboj llovico — troho svoje domačije, da bi ob mislih nanjo nikdar ne izdal svoje zemlje.

Rajhenburški grad je bil kakor zločinec. Desetisočim je ubijal srca, čeprav ni bilo na njih druge krivde, kakor da so ljubili svojo zemljo, kakor so jo ljubiti morali. Nove in nove množice siromakov je požiral. Po grajskih serpentinah so neprestano hrumeli kamioni. Med smrad izgorevaločega bencina se je mečal dih po naši zemlji. Grad na hribu pa je gohtal, neodolljivo in razmetaval na vse vetrove: v Vestfalijo in Saksco,

v Sleziijo in Hanover, v te mrzle dežele tujine.

Vere v vrnitev ni bilo. Le najmočnejši so jo branili v prsih — blagor njim, kajti ločitev brez nje je bila hušja od smrti. Bil je to viharen večer, ki je napovedoval najhušo noč našega ljudstva, obsojenega na iztrebljenje.

Toda tudi najbolj črno noč vendarle naznani zvezda. Njega žara, pa če na mah spet izgine, ne pozabi nesrečnejš v najhušji temi. S strastjo se ga oklene pred obupom. Tako je bilo v tistih mračnih jesenskih dneh. Med pretresljivo slovo od zemlje je kanila iskrice upanja. Nenadoma so se oglasili strelji. Za njimi je zapokalo na vseh straneh. Uporno so zatreskale mine na železnici, kakor bi botle s svojim gromkim glasom prhibili: »Pa vendarle ne bo po vaše!

In res, misel na partizane in upor, ki se je začel na življenje in smrt, je bila edina svetla lučka zanje, ki so odhajali. Vžigala jih je, hrabrila, ko jih je davil obup in so že tonili v tujem svetu. Domovina jim je trkala na srca, vsblja jih je in jim bila najdražji pojem vred-

nosti in ljubezni. Grad v Rajhenburgu je storil svoje. Zakrknili se je, kot se zakrknje zločinec, ki ga sleherno oko gleda z zaničevanjem. Se je opravičeval svoje umazane posele, toda najhuše je bilo storjeno v jeseni 1941.

Čas pa je tekel neizprosno dalje in odmerjal vsakomur po zaslugah. Zatrleski so se kontinenti, padali so močotniki in poravnali račun. Naše ljudi je poklicala domovina v svoje naročje, v tovarne in rudnike, med njive in travnike in vinograde in med tople stene domačij.

Klicala jih je, da bi je ne zapustili nikdar več. V prsih jim je kipele od prečudne sile, ki je prej v sebi skoroda zaznala niso: domovina, naša, izmučena in teptana, pa vendarle naša kot še nikdar! In spet so bili, ki so se sklanjali k svoji grudi, obzgrateni z neprecenljivimi izkušnjami.

Mimo Rajhenburga jih je vodila pot v srečo. Zakaj da je to najvišja sreča, to so čutili v vsem svojem bistvu. Zidine na večnih niso bile več grozotne in mračne. Le kot sanje so bile, spomin na smrtonosno bolezen,

iz katere so se po nerazumljivem naključju vračali v zdravje. To zdravje pa jim je prinašalo novo življenje v svobodni Jugoslaviji.

Grad Rajhenburg je pomnik najhuše krivice, ki je bila kdaj prizadejana našemu ljudstvu. Kaže pa tudi na elementarno resnico vseh časov, da mora krivica nazadnje vendarle v prah, vseeno če je služila silakurore ali svetovom.

Misel na spomenik ključ na uresničitev. Stiranajst let je minilo že skoro od tiste strahotne jeseni. Toda tista jesen ne sme v pozabo. Rajhenburg, skozi katerega je moralo vse gorje našega ljudstva, naj dobi svoj vnanji obraz v kamnu ali bronu, pomnik na trnovi pot tega ljudstva, a tudi na njegovo zmago.

Spomin naj bo na čase groze in oster opomin vsem in vsakomur, da trajen mir ni svečka grobe sile močnejšega, temveč sad pravega razumevanja, strpnosti in resničnega sožitja ljudstev in držav.

Misel na ta spomenik je lepa in plemenita, pomagajmo ji, da postane resnica! Lojze Avsenak

Zanimiva eksplozija S-bombe

Ob prvem javnem Veselem večeru DPD SVOBODE Videm-Krško

Presenečenje, ki so ga pripravili poštvovalni člani »Svobode« Videm-Krško v petek, 15. aprila zvečer v partizanski dvorani v Krškem, se je začelo že s tem, da večina ljudi sploh ni vedela, kako nevarno eksplozijo sredi mesta je pripravilo novoustanovljeno »Društvo prijateljev sreha« — DPS Vstopnice so bile razprodane, preden so ljudje za prireditve sploh zvedeli. Lepak na Vidmu je sicer zelo samostojno oznanjal da bo Veseli večer ta in ta dan, vendar Krščani za to niso zvedeli. Vsem, ki so prvi javni Veseli večer zvedeli, je bilo res žal — in igralci ter ostali nastopajoči člani in prijatelji »Svobode« naj to čimprej popravijo s ponovitvijo uspele prireditve!

V nabito poimni dvorani sta začela Veseli večer »radijski« napovedovalec in napovedovalec-specialist za televizijsko oddajo na sultira kratkih valovih krškega vodovoda. Takoj, ko sta se predstavila navdušenim gledalcem in poslušalcem, se je na odru zabiskalo in neznanjsko zagrmelo, da so zatrepetale šipe v dvorani in so se od strahu odprla usta prenekaterih nepripravljenega obiskovalca. Ko se je dim malo razkahljal, smo zagledali na letem krožniku (prireditelj je na oder naravnost iz vesolja, ki smo ga videli v daljavi) orkesterček, ki je spremljal pisan spored v se bolj pisanih oblačilih. Na »S-bombi« je sedel eden izmed godbenikov, ostali pa so lovili ravnotežje in akorde na visoki ploški krožnika.

Spored je obsegal najprej branje zapisnika ustanovnega obnege zboru DPS, ki bi bil brez škode za celoto lahko na nekaterih mestih krajši in brez pretiranega ponavljanja, dasi ravno ni bil neduhovit. Bolj hvačeno smov je oddajal napovedovalec za televizijo, ki je predstavil tu-

di pevce »Razpona«, potem ko je obrazložil vsebino in značilnosti razponov Medplanetarno izvorno suho robo so postavili na oder nato pevci videmskega okteta »Kremana«, ki so ubrano zapeli Ribničana Urbana. Sledilo je jezikovno predavanje o slovenščini za Slovence, vmes pa je nastopil Pepček z duhoviti kupleti in raznoterstmi. Parodija Askerčevega Brodnika se je sicer začela stereotipno, izvenela pa je v zelo duhovit in posrečen zaključek na račun slavnega mostu med Vidmom in Krškim. Salve smeha je sprožil tudi nastop »Krške filharmonije« pod zdravniško taktirko; sodelovalo je več vidnih meštakov, instrumente pa je velikodušno posodila gasliška godba. Zaključna točka je bil preprič med videmskim in krškim solarkom, ki se je končal s pevko in orkestrom. Sednji v predstavi ni bil tako ubran in enoten, kakor bi bilo želeli. Kazalo je, da glasbeni vložki niso bili — razen dveh, treh primerov — dovolj naštudirani.

Vendar, na nekaj spodsrijajev

v sporedu, za katerega so imeli izvajalci na razpolago prav malo časa, ne smemo gledati prekritično. Namen in uspeh prireditve odtetata v polni meri nujne začetniške napake, ki pa so bile redke. Prireditve je potekala v znamenju pravega smeha, čeprav je eksplozija »Sme-hove« — bombe« v začetku prestrašila nekaj gledalcev. Videli smo precej izvirmih nastopov, čulj več duhovitih opazk na račun nekaterih družbenih dogodkov v našem mestu, bilo je nekaj posrečenih kostumov in veliko dobre volje, da bi se ljudje nasmejali od srca. To so člani in sodelavci Svobode tudi dosegli — in zato je treba prirediteljem in sodelujočim prvega Veselega večera čestitati k pogumu in trudu!

»Kaj takega še!« so želeli ljudje ob koncu prireditve. Mnenje, da s smehom učinkovito zdravimo prenekatero bolezen, bo kar držalo. Zato pričakujemo, da Svoboda ne bo pozabila, da potrebujemo predvsem tudi razvedrila in zdrave zabave.

TVD Partizan (Videm-Krško) - JLA Garnizon (Krško) 1:3 (0:1)

V nedeljo, 17. aprila je bila odigrana na stadionu Matije Gubca v Krškem prijateljska treninška tekma. Igrišče odlično, vreme lepo sončno. Gledalcev okoli 150. Sodiščnik Istenič Alfred.

Garnizon je nastopil z dobrimi igralci, ki so predvedli lepo igro in so se dobro razumeli. Obramba je dobro razdirala vse nevarne napade domačinov k. so nastopili s 6 rezervami. Posebno bi omenili krško vrsto, ki se nikakor ni mogla znejeti in ni dovolj podpirala napada ter je kriva nepotrebne poraza.

Pri Garnizonu smo opazili nekaj dobrih igralcev, ki se bodo še v igri. Posebno se je izkazal obramba z dobrim in ostrim štartom. Odlični je bil vratar ki je branil nekaj težkih žog. Po prikazani igri so zmago zaslužili odgovorjal pa bi tudi neodločen rezultat ker so domačini

predvedli lepo kombinacijsko igro, le da je krška vrsta šepala.

Prvi gol za Garnizon je bil dosežen iz gneče z roko. Zastreljak so v drugi polovici 11-metrovko kmalu za tem doseženo 11-metrovko pa so realizirali in zvišali rezultat. Vodili so celo s 3:0 ko je mali Znidaršič na desnem krilu znižal na 3:1. Bilo je še več priložnosti za znižanje rezultata, vendar pa ni šlo.

Pri domačih bi pohvalili vratarja Jamska, ki je odlično branil. Za prejete gole ni kriv. Oba branilca sta dobro igrala. V napadu so se vsi trudili in 20 minut oblegali nasprotna vrata, uspeh pa je preprečila dobra obramba gostov.

Tekma je bila lepa ter si gledalci želijo še več takih tekem. Igralci sta seveda še več gledalcev

Zborovanje prosvetnih delavcev na Bizeljskem

Društvo profesorjev, predmetnih učiteljev in učiteljev za krški okraj je imelo svoje društveno zborovanje v soboto, dne 16. aprila, v Zadrudnem domu na Bizeljskem. Udeležili se ga je tudi podpredsednik okr. odbora SZDL Franc Kolar.

Lepa zadrudna dvorana je bila primeren prostor za zborovanje, saj je sprejela skoraj 200 učiteljev in profesorjev, ki poučujejo na naših osnovnih šolah in gimnazijah, ter večje število upokojenih učiteljev in učiteljic ki žive v okraju.

Posrečena je bila zamisel, da je društveni odbor povabil na zborovanje tudi upokojene učitelje. S tem je pokazal, da niso pozabljeni upokojeni, to je tisti prosvetni delavec, ki so večji del svojega življenja posvečili kulturnemu in gospodarskemu napredku našega okraja.

Ko bomo pisali zgodovino o gospodarskem in kulturnem razvoju Posavja, bomo morali z zlatimi črkami zapisati imena tistih učiteljev, ki so prvi začeli cepiti trte, ko je uničila vinograde trta uš. Iz šolskih vrstov so prišla povečini mlada drevesa jablan in hruški, ki so dandanes glavni sestavni del naših sadovnjakov. Visoka stopnja vinogradništva, kletarstva in sadjarstva na Spodnjem Posavju je v prvi vrsti zasluga naprednega učiteljstva.

Se več kakor na gospodarskem področju, so napravili učitelji pri vzgoji širokih ljudskih množic, iz katerih so se posamezniki dvignili na najvišjo stopnjo znanstvenih delavcev in naših političnih voditeljev.

Temeljno izobrazbo, ki jim je omogočila nadaljnje šolanje, je vsem tem dala naše učiteljstvo. Društveni predsednik Drnač Jaka je v pozdravnem govoru pomenko navedel nekatere vidnejše predstavnike naših starejših učiteljev.

Med vsemi je bil deležen največje pozornosti starosta posavskega učiteljstva, sedeminosemdesetletni, upokojeni nadučitelj iz Pišce Jakob Medved, ki kljub visoki starosti še vedno krepko dela v svoji gorci.

Vse priznanje zasluži tudi upokojeni učitelj Vahndjal Franc iz Dobove, ki je kljub sedmim letom še vedno eden najboljših delavnih knjižničarjev na Po-

na Bizeljskem

savju. Marljiva knjižničarka je tudi Zorko Elizabeta, upokojena učiteljica v Brežicah.

Vutkovič Josip, upokojeni ravnatelj krške meščanske šole, še vedno poučuje glasbo na glasbeni šoli v Krškem.

Žal, da nismo v naši sredi videli še cele vrste drugih predstavnikov naših kulturnih borcev.

Predvsem bi morali pozdraviti Draga Humka, upokojenega ravnatelja meščanske šole v Krškem in Mariboru, ki zaradi bolehnosti ne more zapustiti svojega doma na Raki. Tudi Hočevar Maks, bivši predmetni učitelj na krški meščanski šoli in ravnatelj meščanske šole v Ljubljani, je bil zadržan in

se ni udeležil zborovanja. Prav tako je bil zadržan še vedno aktivni prosvetni delavec dr. Mihajlo Rostohar, redni profesor na vseučilišču in vodja psihološkega inštituta v Ljubljani.

Tovariš Drnač je želel vsem upokojenim tovarišem in tovarišicam še mnogo zdravlja in zadovoljstva.

Na zborovanju so potem obravnavali še nekatere društvene in splošne stanovske zadeve ter izvolili delegate za II. kongres Zdrženja učiteljev in profesorjev Jugoslavije.

Po zborovanju se je razvilo prav prijetno tovariško razpoloženje, kjer so mladi in stari učitelji izmenjali svoje misli o šoli in učiteljevem delu nekdanji in sedaj.

Vsi so odhajali z željo, da bi bilo še več takih zborovanj. C. v.

Naročnikom „Posavskega tednika“!

Vsi naročniki »Posavskega tednika« bodo od 24. aprila 1955 dalje redno prejeli združeni lokalni list okrajev Krško in Trbovlje — »ZASAVSKI TEDNIK«. Naročnina novega časnika bo znašala prav tako 400 dinarjev na leto. Vsa predplačila, ki so jih mnogi naročniki »Posavskega tednika« doslej vplačali bodisi za celo leto ali polovico leta 1955 vnaprej, so prenešana na »Zasavski tednik«.

Vse zamudnike, ki dolgujejo naročnino za ostanek leta 1954 ali ki še niso obnovili naročnine za 1955, pozivamo, da dolžne zneske takoj nakažejo bodisi na dosedanje položnice »Posavskega tednika«, ali pa na položnice novega »Zasavskega tednika«, ki jih bo list priložil eni izmed prihodnjih števil v maju.

Vsa podjetja in zasebnike, ki dolgujejo »Posavskemu tedniku« kakršnekolj račune, prosimo, da svoje obveznosti takoj uredijo.

Uprava »Posavskega tednika«

SPOMLADANSKI KROS V SEVNICI

V okviru TVD Partizan je bil v nedeljo 17. aprila, organiziran spomladanski kros, na katerem je sodelovalo 59 članov. Priprave za tek so bile v redu izvršene. Tekmovalne steze so vse skupine so bile označene z rdečimi zastavicami. Vreme ni bilo ravno naklonjeno tekmovalcem, ker je vse jutro rosilo in je bila zaradi tega steza spolžka.

Iz skupine članov sta bila prva na cilju Zlatko Derenda ter Vlado Kelnarič. Pri članicah sta zmagali Lippvška in Brečkova. V skupini mladink sta zmagali

Dolinskova in Fliskova. V vrsti mladincev sta prva prišla na cilj Viktor Amer ter Ivan Merc pri pionirkah pa Milka Skalar in Rautarjeva. Najboljši pionir je bil Roman Vrtačnik, drugi pa Polde Derenda. V skupini ženske dece sta zmagali Branka Doljnskec in Polona Mohor, pri moški deci pa Branko Držanič in Marjan Vovk.

Po končanem teku so vsi tekmovalci dobili topel čaj, zmagovalci pa lepe nagrade. Posebno najmlajši zmagovalci so se razveselili lepih žog. -js.

Iz brežiške porodnišnice

Od 26. marca na 5. aprila t. l. so v porodnišnici naše bolnice rodile: Ana Medvešek, Gornji Leskovec — dečka; Anica Bratanič, Zakot — deklcio; Rezička Medved, Stari grad — deklcio; Ana Ogorevc, Piršenberg — dečka; Marija Zorčič, Bojsno — dečka; Neža Petan, Veliki dol — deklcio; Ana Grmšek, Zgornja Pohanca — dečka; Zinka Krošelj, Volčje — deklcio; Štefica Mastnjak, Cemehevc — dečka; Milka Martinčič, Velika vas — dečka; Karolina Češkos, Prešnja Loka — deklcio; Ivka Ivekovič, Tuhelj — dečka; Olga Zupanc, Sotelsko — deklcio; Greta Sampt, Stara vas — dečka; Terezija Dečko, Nova vas — deklcio; Ivanka Debelak, Vrbinska vas — dečka; Marija Požun, Golek — dečka; Milka Jankovič, Videm — dečka; Marija Volovec, Zupelevec — dečka; Mandica Ašič, Leskovec — deklcio; Fekeža Fani, Rivšice — dečka; Ida Košar, Podbočje — dečka; Angela Fric, Sotelsko — dečka; Fanika Medvešek, Rožno — dečka; Ruža Klobočič, Klanjec — deklcio; Kristina Povhe, Ardro — dečka; Marija Dvornik, Sobenja vas — dečka; Mira Grlic, Brezje — Klanjec — dečka; Ivanka Kovačič, Gregovce — dečka.

V porodnišnici naše bolnišnice so od 5. do 12. aprila 1955 rodile: Kostanjšek Julijana, Senovo — deklcio; Vogrine Elizabeta Seice — dečka; Zagar Albina Anže — dečka; Jazbec Marija iz Bizeljske vasi — dečka; Strucec Rozalija, Pišce — dečka; Ponikvar Zdenka, Sudla — deklcio; Kajs Marija, Brezovica — deklcio; Baznik Boža, Sevnica — dečka; Vranetič Amalija, Pišce — deklcio; Kržan Ivanka Piršenberg — dečka; Jurman Marija, Dolnje Radulje — dečka; Juntas Marija, Ravno — dečka. — Čestitamo!

Roke kvišku

Prijavljencem za nastop „Neznanih talentov“!

Nastop neznanih talentov bo v nedeljo, dne 29. maja 1955 v Krškem. Zbor vseh nastopajočih bo ob 8. uri v sindikalni dvorani Tovarne celuloze na Vidmu, kjer bodo prijavitelci dobili točna navodila za avdicijo (presluško).

Pevci naj pripeljejo s seboj svoje spremljevalce za klavir, v kolikor bodo pelj ob spremljav; klavirja ali drugega instrumenta. Za avdicijo naj ima vsak prijavitelne pripravljenih več del, s katerim delom bo prijavljene nastopil na glavnem tekmovanju.

Za vse prijavitelne je obvezno, da nastopijo na avdiciji. Vabila bodo prijavitelcem pravočasno razposlana.

DPD Svoboda Videm-Krško

VSEM USTANOVAM, PODJETJEM, UPRAVAM, KOLEKTIVUM IN ZASEBNIM OGLASEVALCEM!

Naročila za objavo uradnih razpisov, odredb, objav vabil, pojasnil, zahval, malih oglasov in vseh ostalih obvestil naj pošiljajo vse ustanove, podjetja, uprave, delovni kolektivi, društva, organizacije in zasebniki od 25. aprila 1955 dalje na naslov novega lokalnega časnika okrajev Krško in Trbovlje:

Uprava »ZASAVSKEGA TEDNIKA« TRBOVLJE
Na isti naslov naj se obračajo tudi vsi interesenti za male oglase in podobne objave.
Uprava »Posavskega tednika«

KRONIKA NESREČ

Zakšek Peter, 7-letni otrok iz Brestanice, je padel po stopnicah in si zlomil desno nogo; Kolander Rudolf, 51-letni železniški delavec iz Razborja, si je pri padcu zvil levo nogo; Juretič Ivan, 55-letni delavec pri »Pionirju« v Krškem je padel iz vagona in dobil poškodbe na glavi; Abram Anton, 33-letni rudar iz Senovega, si je pri padcu poškodoval desno nogo; Rožmana Jožeta, 8-letnega šolarja iz Pavlove vasi, je podri kolezar in je otrok dobil poškodbe na glavi; Možič Alojz, 28-letni delavec iz Boštanja, se je pri prevažanju kolja hudo poškodoval; Arh Franc, 32-letni kmet iz Velikega Podloga, se je hudo poškodoval pri gradnji plotu.

KULTURNI OBZORNIK

BENEŠKI TRGOVEC

Kadar vrednoti človek gledališko umetnost v preteklosti in sedanjosti, kadar omenja velike neumrljive osebnosti odrske besede, takrat ne more niti ne sme mimo velikega renesančnega tvorca, ob katerem se oplajajo vse kasnejše ustvarjalne, odrsko izrazne generacije. Torej Shakespeare! Njegova beseda, z izrednim posluhom genija Zupaničja prelita v naš jezik, ni samo odrski tekst, ni samo velika filozofija renesanse, marveč je poezija v tistem širokem smislu vseobsežnosti, vedno živega dramskega teksta. In ta veliki dramatik iz desetletij okoli leta 1600, neumrljivi duh angleške renesanse, je za Molierom prvi veliki klasični evropske dramatik ki je spregovoril na brežiškem odru. V soboto 16. IV. je dramska skupina brežiške gimnazije z odrsko umetnino spoštljivo pričela s praznovanjem desetletnice svojega zavoda.

Tragična oseba — Jud Shylock, ves presledkobno skriven, z grabežim, skrivenčenimi prsti, je izkoristil Bassanijevo ljubezen in pomotno vest o nesrečah lajdij beneškega trgovca Antonia da se masčuje nad kršćansko krvjo. Lakomnost, sila zlata in sovraštvo, združeni v pojavi žida-trgovca, so uporabili beneški zakon. Mogočna ljubezen Porzie iz skromnosti svinčene

skrinjice porojena, je pred doženo razkrila Shylockovo zlo in prisebno odrešujočo besedo. Nad pohlepni maščevanjem in ostalim zlem; človeških slabosti, kaosom laži in hinavščine zatrimfirata večna ljubezen in glasba.

Brežiška uprizoritev, terjačoca enako veliko kakor na velikih odrih je z velikim naporom mladih sil vendar povedala gledalcem, da zro in slišjo skromno kreacijo velikega teksta. Ratunirani Shylock je bil v tokratnem okviru dovolj močna, psihološko enovita figura, s tisto sugestivno močjo k. kljub negativnemu značaju vzbudi prizanesljivost in spoštovanje. Ničesar bistvenejšega ni izpustil, morda je le premalo pazil na osnovne principe harmonije figur na odru. Na zunanji večja je bila slabost prevelike, neutemeljene dinamike bogatega beneškega meščana Antonia (Pušavec Ivan). Glasovno izredno dovršen pa nas je najbližje popeljal v svet odrske besede. Njegov prijatelj Bassanio (Slatner Erich) je imel v sebi nekaj liričnega, izrazno močnega vendar vse premalo, da bi se ob svoji žarki ljubezni kako vidneje ločil od ostalih snubcev: Kraljeviča maroškega (Verbančič Ludvik) in Kraljeviča aragonskega (Košak Lado). Morda gre to tudi na rovaš skromnejših fines.

odrskega gibanja. Zenski liki niso bili slabi. Molanovi je zahtevno vlogo Porzie kreativno še nekako uspelo podati, glasovno pa je včasih opešala pred težavo. Nerissa (Cernelič Anica) je bila prav v tem boljša.

Poteze karakternosti pa najsi bo kakršne koli že figure, so na odru tisti izrazni momenti, ki bogati drugače medlo in manj plastično dogajanje. Prav to je zopet resnično, če se v mislih še enkrat zazremo na Lekšeta ki je Lancelota Gobbo Shylockovega slugo, podaj s tsto igralsko lahkotno dovršenostjo, ki prijetno preseneča. V tem ga je lepo dopolnjeval njegov oče (Glavič Jože). Kreativno zadovoljiva sta bila tudi Medved Miloš v vlogi Graziana in Bukošek Vilko v vlogi Solanija. Siednji je v posnemljanju žida zagrjal najboljši odlomek igre. Skrajno različni figuri; Salario (Starič Franc) in Porzijin sluga Stefano (Agrež Franc) sta bili v nečem vendarle slični. Vsaka po svoje sta vzbujali pozornost Salarina, ker na žalost ni obvladal teksta, in igralsko dober in priseben Stefano, ker je publik; v prijetnost pregrbo karikiral.

Nehotna dolgovestnost v igri zaradi več ali manj tehničnih slabosti (pomanjkljivosti odra, prekinjanje dejanja s padanjem

SHAKESPEAROVA PRAVLJIČNA KOMEDIJA

zavese) je nekoliko utrujala gledalce. Dinamičnost je bila tudi po zaslugi odlične, v celoti odgovarajoče scene (De Gleria Mitja, Kolšek Darko, Roškar Janez) dokajšnja, in čeprav je bila včasih v disonanci s tekstom in osebnostmi, je vendar razveseljiv napredek naše igralske zmogljivosti. Dikcija ali glasovni izraz je bil razen posameznikov (Antonio, Solanijo, Lanceloto beneški dož) slabši izrazni del. Dobro je pač odrsko uprizoritev šele takrat, kadar je razumljiva v celoti do zadnje nianse teksta, kar še prav posebej velja pri Shakespeareu.

Delo so naštudirali dijaki višjih razredov pod strokovnim vodstvom tov. Pogorelčeve, ki si je naložila izredno težko, morda pretežko nalogo. Velika energija in volja, izraziti vse kolikor je pač v moči mlademu, v večini nezkušenemu igralskemu ansamblu, je nadomestila marsikaj. Čas za priprave je bil kratek a pogojni nič manj težki. Zato moramo igro Shakespeareove pravljjične zgodbe »Beneški trgovec« v Brežicah sprejeti z razumevanjem in spoštljivostjo do nemajhnega dela in naporov, sprejeti kot realizacijo enega izmed najzahtevnejših odrskih del v svetovni dramatik.

MALI OGLASI

PRODAM DOBRO OHRANJEN OTROSKI ŠPORTNI VOZIČEK ZA 4000 din. Novak Jože, Vrbinska vas 25, p. Videm.

PRODAM NOV STESAN LES 8X9 za kompletno hišno streho. Cena po dogovoru. Poizvedbe v KZ Sp. Pohanca, p. Artiče.

ENOSOBNO KOMFORTNO STANOVANJE NA VIDMU ali najbližji okolici iščeta za konca brez otrok, proti nagradi. Plačata celoletno stanarino vnaprej. Ponudbe na Rukavina Monika, Zagreb, Ra-de Končara 38.

Zahvala

Ob nenadomestljivi, tragični izgubi naše ljubljene hčerke

ZIVKE

se zahvaljujeva vsem znancem za številno cvetje, vence in iskreno sočustvovanje. Prav posebno hvalo pa izrekava vsem prijateljem, ki so nama ob tem težkem trenutku tako nesebično pomagali in nama v vseh ozirih stali ob strani.

Neutoažljiva
Bečka in Maks Pogačar

TRGOVSKO
PODJETJE**Kostanjevica**ČESTITA K 1. MAJU
in se priporoča svojim
odjemalcem!Naj živi spomin na vse
borce in aktiviste NOB,
ki so nam izbojevali v
bratskem boju vseh ju-
goslovanskih narodov
svobodo!**Mestna pekarna**čestita vsemu delovnemu ljudstvu k Prazniku dela in se priporoča s
kvalitetnimi izdelki ter vpljudno postrežbo!*Brežice*

Gostilna

„Pod Lipo“

Radi Fanika

Kostanjevica

čestita k 1. maju!

Mestna gostilna

Kostanjevicačestita k 1. maju in se
priporoča!

Pekarna

Krulej Ernest**Sevnica**

čestita k 1. maju!

MESNICA Videm-Krškočestita vsem odjemalcem in delov-
nim ljudem okraja Krško k Praz-
niku dela — 1. maju.
Nudimo prvovrstno, vedno sveže
meso! Prepričajte se o kulturni po-
strežbi!**Kmetijska zadruga***Tržišče*Želi vsem svojim članom, poslovnim prijateljem
in delovnemu ljudstvu mnogo uspehov pri gra-
ditvi socializma! Članom priporoča svoje usluge!

TRGOVSKO PODJETJE

TOBAK

VIDEM-KRŠKO

čestita vsem svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem
k PRAZNIKU DELA — 1. MAJU!

Priporočamo se s prvovrstnimi izdelki priznanih tovarn.

Zadružno podjetje

OBNOVA

Videm-Krško

čestita vsem delovnim
ljudem in kmetovalcem
po vsej domovini k
Prazniku dela, 1. maju!

GOSTINSKO PODJETJE

VIDEM-KRŠKO

z obrati:

Gostilnice Komočar

Mestna restavracija

Gostilnice Kriger

Gostilnice Cetin

ČESTITA ZA 1. MAJU!

Vsem odjemalcem, dobaviteljem in delovnim ljudem FLRJ česti-
tamo k mednarodnemu prazniku delovnih ljudi, 1. MAJU 1955,
in pozdravljamo hkrati deseto obletnico osvoboditve!*Elektro-Krško*

Videm ob Savi

Kmetijska zadruga GLOBOKO

PRI BREZICAH

Vsem odjemalcem in ostalim delovnim ljudem
čestita k Prazniku dela — 1. MAJU 1955!Zdraviliško-gostinsko
podjetje**ČATEŠKE
TOPLICE**čestita vsem svojim ob-
iskovalcem in delovnim
ljudem okraja Krško k
Prazniku dela, 1. maju!

IZVOZNO PODJETJE

VINO-SADJE**BREŽICE**ČESTITA VSEM ODIEMALCEM IN OSTALIM DELOVNIM
LJUDEM K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU!

Premogokop in glinokop

GLOBOKOčestita k Prazniku dela in 10. obletnici osvoboditve vsem delovnim ljudem!
Naj živi Socialistična zveza delovnih ljudi, politična organizacija delov-
nega ljudstva!

Splošno trgovsko podjetje

DOBOVA

s poslovalnicama 1 in 2

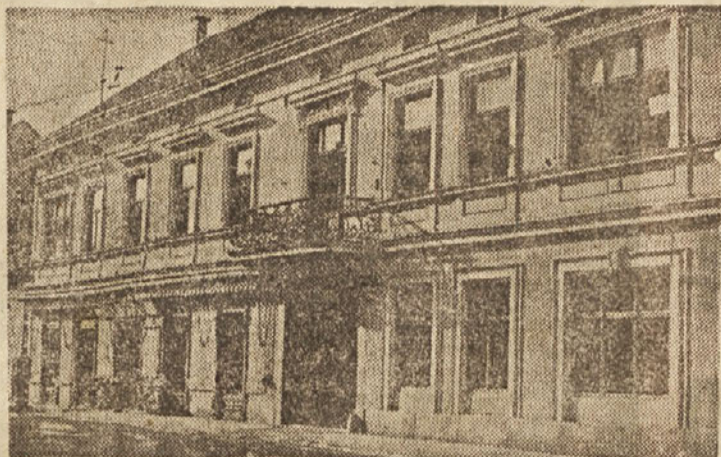
čestita k Prazniku dela vsem delovnim ljudem in se priporoča z vpljudno
postrežbo!**Kmetijska zadruga****KRŠKO**čestita k PRAZNIKU DELA vsem svojim odje-
malcem in se priporoča z vsemi svojimi obrati!Restavracija
pri „Celi ozi“
Videmčestita k 1. maju in se
priporoča!Slasčičarna
Kate Sršček
Brežice

čestita k 1. maju!

KMETIJSKA ZADRUGA

DOBOVAčestita k PRAZNIKU DELA vsem svojim članom in odjemalcem ter
pozdravlja 10. obletnico naše osvoboditve!
Naj živi vsi graditelji socializma! Naj živi mednarodni praznik delovnih
ljudi!

„Ljudska potrošnja“

Brežice

s svojimi samostojnimi trgovinami z mešanim blagom števil. 1 in števil. 4
v BREZICAH, v LENARTU, v BISTRICI in CERKLJAH

ter s specialnimi trgovinami
TEKSTIL - USNJE števil. 2, OBUTEV števil. 3 in
GALANTERIJA števil. 6, Brežice

čestita vsem delovnim ljudem, svojim odjemalcem in dobaviteljem k
PRAZNIKU DELA — 1. MAJU!

Naj živijo pobudniki NOB, vsi borci in aktivisti OF in SZDL! Delu čast
in oblast!

Kmetijska zadruga

Šentjanž na Doleniskem
ZELEZNIŠKA POSTAJA KRME LJ

čestita k Prazniku dela vsem našim kolektivom,
vsem delovnim ljudem in vsem svojim članom!

OBCINSKA MESNICA, KRME LJ

se priporoča cenj. odjemalcem in čestita delov-
nim ljudem k 1. MAJU!

Občinski ljudski odbor in Občinski odbor SZDL

Šentjanž

čestitata vsem občanom in svojim članom k
PRAZNIKU DELA — 1. MAJU in 10. OBLET-
NICI OSVOBODITVE

Občinski ljudski odbor Tržišče

pošilja borbene pozdrave vsem delovnim ljudem
FLRJ in čestita k
DELOVNEMU PRAZNIKU — 1. MAJU!
Delu čast in oblast!

Kmetijska zadruga Studenc

s poslovalnicama VELIKI TRN in BUČKA
in z gostiščema v TRBOVLJAH in HRASTNIKU

čestita vsem svojim zadržnikom, cenjenim odjemalcem in dobaviteljem
k Prazniku dela. Priporočamo se s kulturno in solidno postrežbo v naših
trgovinah. V naših gostiščih »DOLENKA« v Trbovljah in v Hrastniku
boste vedno najbolje postreženi s prvovrstno, ceneno pijačo!

Avtotransportno podjetje

„PREVOZ“

Brežice

s poslovalnicami:
BEOGRAD — ZAGREB — LJUBLJANA — REKA

čestita k Prazniku dela — 1. MAJU!

Elektromehanična delavnica

Videm - Krško

čestita vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem
in delovnim kolektivom k 1. maju — prazniku
delovnih ljudi vsega sveta! Delu čast in oblast!

LJUDSKI ODBOR MESTNE OBCINE Kostanjevica na Krki

pozdravlja vse borce in aktiviste OF in SZDL
ob deseti obletnici osvoboditve ter čestita vsem
svojim občanom k prazniku 1. maju! Naj žive
graditelji socializma v Titovi Jugoslaviji!

GRADBENO PODJETJE

„SAVA“ VIDEM-KRŠKO

čestita vsem investorjem in graditeljem socializma
ob mednarodnem prazniku dela —

1. maju!

Naj živi 1. maj — praznik delovnega ljudstva!
Članom in poslovnim prijateljem čestitamo ob
10. obletnici osvoboditve in se priporočamo!

Kmetijska zadruga Kapele in Župelevec

POZDRAVLJAMO 1. MAJ — PRAZNIK
DELAVCEV VSEGA SVETA!

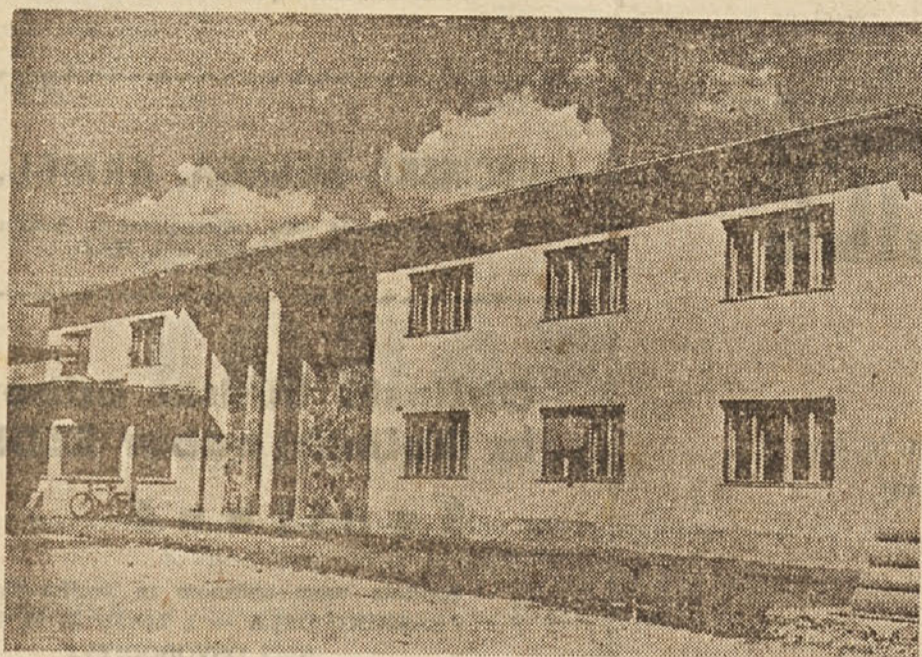
Občinski
ljudski odbor
Senovo

GOSTINSKO PODIETJE Senovo

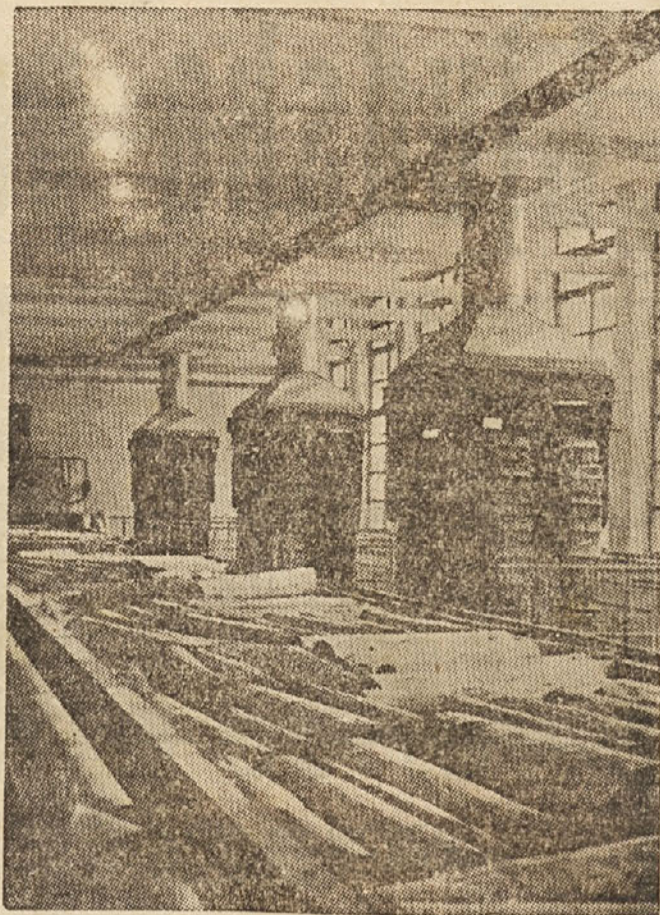
z obrati:
Gostilna »Pri mostu«
Gostilna Mali Kamen
Gostilna Reštanj
čestita svojim gostom in odjemalcem k 1. maju!

DELOVNI KOLEKTIV TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA

Tovarna celuloze in papirja

VIDEM- KRŠKO

Pogled v novo brusilnico tovarne rotacijskega papirja

ČESTITA OB 1. MAJU VSEM DELOVNIM LJUDEM NAŠE DRŽAVE
IN JIM ŽELI NOVIH USPEHOV V DELU ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE!

Jubilejno leto osvoboditve bomo proslavili z začetkom dela v novi tovarni časopisnega papirja, ki bo krila vse domače potrebe in tak papir tudi izvažala!

Vsa naša prizadevanja naj
veljajo dobremu gospodarjenju z
zaupanimi sredstvi, dvigu proiz-
vodnje dela in s tem znižanju cen

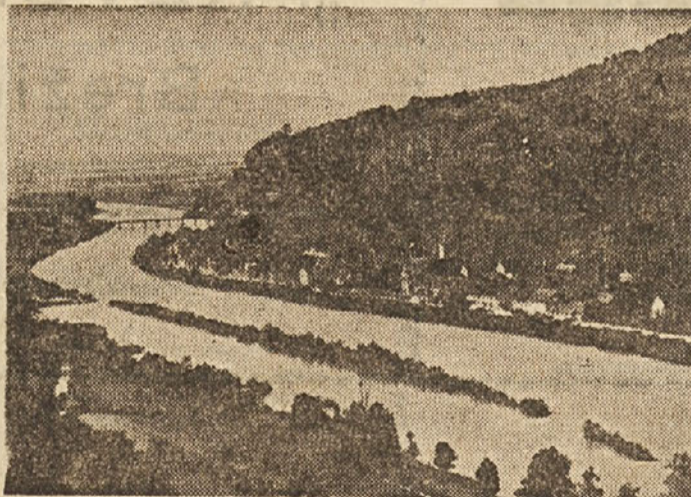
Ljudski odbor Mestne občine Videm - Krško

s KOMUNALNO UPRAVO, z OBCINSKO HRANILNICO,
VALVASORJEVO TISKARNO in komunalnim podjetjem
»REMONT«

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM
NAŠE DOMOVINE K PRAZNIKU DELA
1. MAJU!

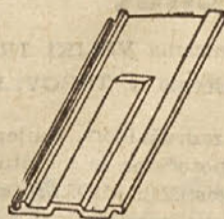
OBČANI OBČINE VIDEM-KRŠKO!

Strnimo še bolj naše vrste in sodelujmo na
vseh področjih, da si s skupnimi napori zgra-
dimo boljšo bodočnost!

DELOVNI KOLEKTIV

Opekarne Brežice

čestita vsem delovnim
ljudem k prazniku —
1. maju!

Naj živi ljudska oblast!

MESNICA Šentjanž

pozdravlja vse svoje od-
jemalce in jim čestita
1. MAJU!

PEKARNA

ANTON ŽVEGLIČ Sevnica

čestita k 1. maju vsem
svojim odjemalcem in
se jim priporoča!

KNJIGARNA IN PAPIRNICA KRŠKO

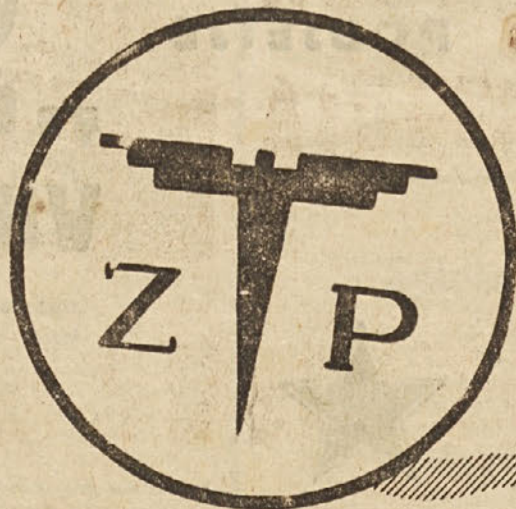
vam nudi bogato izbiro knjig vseh slovenskih
založb! Čestita vsem odjemalcem in delovnim
kolektivom k 1. maju in želi novih delovnih
zmag v graditvi socializma!

Gosti na
Jože Budič
Čatež

čestita vsem gostom k
1. maju in se priporoča!

PEKARNA VIDEM-KRŠKO

pozdravlja praznik vseh
delovnih ljudi in se pri-
poroča cenj. odjemalcem

Posavje

BREŽICE

ČESTITA DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU

1. MAJA

VSEM SVOJIM

POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OSTALIM DELOVNIM KOLEKTIVOM!